Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 198 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Antradienis, Rugpjūčio-Aug. 26, 1947 ★ ★ ★ Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

Kriokas

Žmonės be Doros ir Sąžinės.
Rūsčioji 20 Metų Sukaktis.
Be Melo nė Žodžio.
Baimė ir Afideivitai.
Rašo A. BIMBA

Šiomis dienomis mirė du labai išgarsėję žmonės. Vienas buvo žinomas kaipo streiklaužių karalius ir mirė milijonieriumi. Kitas buvo symbolis rasinės neapykantos.

Pearl Bergoff išgarsėjo ir praturtėjo po Pirmojo Pasaulinio Karo tame didžiulių ekonominių audrų laikotarpyje. Nebuvo tokio didesnio streiko, kuriam jis už aukštus pinigus nebūtų mobilizavęs skebų ir mušeikų. Iš to kruvino biznio, sakoma, jis pasidarė dešimt milijonų dolerių!

Theodore Bilbo neapkentė negrų ir visą gyvenimą pašventė jų ėdimui. Juoda oda žmogus jam buvo ne žmogus. Mississippi valstijoje jis buvo visų šovinistų garbinamas ir gerbiamas.

Bergoff ir Bilbo buvo tipiški pavyzdžiai žmonių be sąžinės ir doros.

★ ★ ★

Laikas ištrina iš žmonių atminties kad ir skaudžiausias valandas. Dvidešimt metų prabėgo nuo tos baisios 1927 metų rugpjūčio 22 dienos, kai Sacco ir Vanzetti buvo sudeginti elektros kedėje. Tik retas kuris dabar prisimena tą neapsakomą skausmą kiekvieno padoraus žmogaus sieloje, kurį sukėlė žinia, kad jie tapo nužudyti.

★ ★ ★

Visos pastangos juos išgelbėti buvo veltui. Massachusetts valstijos viešpačių valia turėjo būti patenkinta. Teisybė buvo žiauriai sutrempta. Dvi nekaltos gyvybės nelaikų tapo išrautos iš gyvųjų tarpo!

Teisėjas Thayer, kuris pildė viešpačių valią, taip pat jau seniai po juoda velėna. Gubernatorius Fuller, kuris atsisakė pakelti ranką už tiesą, irgi jau į dulkes pavirtęs.

Laikas įveikia ir sulygina visus. Iš gyvenimo atlieka tiktai darbai. Thayer ir Fuller darbais gėdinsis ateitis. Sacco ir Vanzetti — prisimins su meile ir simpatija.

★ ★ ★

Tėvynės redaktorius šaukia, kad šiaurinėje Graikijoje "maištininku generolas" sudaręs "sovietišką valdžią." Be melo žmogus negali išgarsti nė žodžio. Jokiam generolo Vafthiades pranešime nieko nesakoma apie jokią "sovietišką valdžią." Ar tai gražu pačiam išgalvoti ir laikraščio skaitytojus mulkinti?

★ ★ ★

Toje pačioje rugp. 22 d. Tėvynėje skaitau straipsnį "Nesibijokite duoti afideivitus." Jis skundžiasi, kad "sukurstyti ir suagituoti žmonės bijosi afideivitų duoti, kad ir savo artimiems giminėms, manydami, kad su tuo praras visą savo turtą."

Nieko, girdi, nereikia bijoti. Dr. Valukas. Dr. Vileišis, Adv. Bagočius ir kiti aukšto pašaukimo vyrai esą išdavę ir pasiuntę dešimtimis ir net šimtais afideivitu.

Tie afideivitai nieko nereiškia ir nieko nekaštuoja!

Pasirodo. kad iš afideivitų daromas raketas, kad jie masiniai išrašinėjami.

★ ★ ×

Bet tai yra ne tiesa, kad afideivitai neuždeda ant nieko jokios atsakomybės. Afideivito išdavėjas prisiekia, kad parsikviestasis pabėgėlis nebus Amerikai našta, kad jis ar ji turės iš ko gyventi. Jeigu afideivito išdavėjas netiki tam, tai jis prisiekia falšyvai, apgavingai .

★ ★ ★

Su afideivitais reikia būti atsargiais. Už kviečiama asmenį pasiimi ne tik medžiaginę, bet ir moralinę atsakomybę.

Tėvynė apgaudinėja skaitytojus, kai jinai sako, kad afideivitai yra tik tam tikros rūšies valdžios apgaudinėjimas, be jokios atsakomybės popiergaliai, kuriuos gali bile kas ir bile kada pasirašyti.

Gal Amerika Skirs Graikijai Valdžią, Įspėjo Tsaldaris

Pakviestas Sudaryt Naują Ministrų Kabinetą, Tsaldaris Bando Įtraukt "Liberalus," Kad Valdžia Atrodytų "Laisva"

Athenai, Graikija. — Iširus prem. Maksimoso ministrų kabinetui, karalius Paulius pakvietė Kostą Tsaldari sudaryt naują kabinetą. Tsaldaris, ligšiolinis Graikijos užsienio reikalų ministras, yra vadas monarchistu neva liaudininku partijos ir toks pat reakcininkas. kaip ir Maksimos.

Tsaldaris kvietė Themistoklį Sofuli. neva liberalų vadą, prisidėti prie naujojo ministrų kabineto. Sofulis atsisakė, nes jis pas nori tapti premjeru. Sofulis kritikuodavo Maksimoso valdžia, kad jinai "negana smarkiai kariauja" prieš demokratus-partizanus.

Tsaldaris prašė ir tariamų "tautinių liberalu" galvą St. Gonatą į valdžią. Gonatąs, seniau buvęs premjeras, taipgi "kol kas" atmetė prašyma. **Tuomet Tsaldaris pagrūmojo, kad jeigu kitos (dešinės) partijos neis į jo kabinetą, tai "amerikonai galės paskirti laikina nepartijinę valdžią" Graikijai.**

(Washington. — Pranešama, jog Amerikos vyriausybė geidauja, kad į naująjį Graikijos ministrų kabinetą būtų įtraukta daugiau partijų, tik ne kairiųjų. Amerikos valdovai nori, kad perorganizuota valdžia iš paviršiaus atrodytų demokratinė.)

Tuo tarpu Tsaldario monarchistus remia tiktai mažiukė N. Zervaso tautininkų partija. Zervas, iki šiol buvęs "tvarkos" ministras, yra aršiausias fašistas. Karo metu jis karščiau bendradarbiavo su naciais okupantais, negu kuris kitas Maksimoso-Tsaldario ministrų kabineto narys.

Amerika Kels Ypač Vokiečių Pramonę

New York. — Dienraščio PM radijo komentatorius Max Lerner tvirtino, kad Amerika stengsis kuo aukščiausiai pakelti pramonę vakarinėj Vokietijoje, užimtoje amerikonų ir anglu. Amerika, girdi, duos tik šiaip pašalpos Anglijai ir Francijai, bet visomis išgalėmis stiprins vokiečių pramonę. Amerika, esą, bijo anglų-francūzų socialistų - komunistų įsigalėjimo; jinai geriau pasitiki vokiečiais.

Detroit. — Fordas taipgi pabrangino savo automobilius $20 iki $97.

Graikijos monarchistai prašysią dar $100,000,000 iš Amerikos.

ORAS. — Būsią lietaus.

Graikija Verčiama į Dolerio Koloniją, Kaip Sako Maskva

London. — Maskvos radijas sakė, jog sugriuvusi Graikijos premiero Maksimoso valdžia tai buvo padaužu - "avantiuristų šaika." O apie karaliaus paskirta nauiąjį premjerą Tsaldarį ir jo sėbrus sovietinis radijas šitaip atsiliepė:

"Ta mizerna mažuma-politikieriai stengiasi padarvt Graikiią kolonine dolerių imperijos,uodegaite."

Maskvos radijas taipgi pastebėjo, jog per paskutinius pustrečių metų Graikija turėjo jau septynias neva skirtingas valdžias, bet nė viena iu nieko gero nedarę Graikijos žmonėms.

SIKHAI URMU SKERDŽIA MAHOMETONUS

Lahore, Indija. — Indėnai sektantai sikhai vakarinėje Punjabo provincijos dalyje kasdien šimtais skerdžia mahometonus, sudarančius gyventojų mažumą toje srityje. Nužudyta bent 2,000 mahometonų.

GEN. WEDEMEYER LIUDIJA, KAIP SUPUVUS CHIANG KAI-SHEKO VALDŽIA

Washington.— Prezidento Trumano pasiuntinys Chinijon, generolas Wedemeyer pranešė, kad Chiang Kai-sheko valdžia "nusmukus dvasioje, negabi ir atsidavus godumui" (šalies turto grobimui). Todėl Chiang Kai-shekas net su Amerikos pinigų ir ginklų pagalba negalėsiąs įveikti chinų komunistų. Reikėsią pataisytos, "kvėpiančios vadovybės," kad Chinija atsigriebtų, sako gen. Wedemeyeris: "Turės būti padaryti griežti, pamatiniai politiniai ir ūkiniai pakeitimai."

United Press sako: **"Jeigu Amerika dar duos Chinijai karinės ar finansinės paramos, tai Chiang Kai-shekas turės sutikti, kad amerikonai ją kuogriežčiausiai prižiūrėtų ir kontroliuotų."**

(Tokio. — United Press rašo, kad gen. Wedemeyer ilgai kalbėjosi su gen. MacArthuru; girdi, manoma, jiedu svarstė, kokį vaidmenį Japonija galėtų vaidinti prieš Sovietų Sąjungą.)

Amerikonai Kišasi Į Graikijos Valdžią

Athenai, Graikija, rugp. 25. — Jungtinių Valstijų atstovai darė spaudimą vadinamai "liberalų" partijai, kad prisidėtų prie naujojo ministrų kabineto, kurį dabar organizuoja monarchistas Tsaldaris. Tų neva liberalų vadas Sofulis reikalavo kuo griežčiausio karo prieš graikų partizanus.

Bulgarija Budi Prieš Graikijos Provokacijas

Belgrad. — Bulgarijos vyriausybė pranešė, kad Graikijos pasienio kareiviai rugp. 22 d. šaudė į Bulgarijos rubežiaus sargų stotis ir į bulgarų lėktuvą. Tuo pačiu laiku Graikijos monarchistai kasė apkasus arti bulgaru sienos ir atsiuntė daugiau kariuomenės. "Atsižvelgiant i Graikijos karines provokacijas, todėl, Bulgarijos valdžia rengiasi pasiųst daugiau savo kariuomenės į pasienį, ir Bulgarija apie tai pranešė talkininkų kontrolės komisijai ir Jungt. Tautų Saugumo Tarybai", sako žinia iš Bulgarijos sostinės.

Holandai Plačiau Puola Indonezus

Batavia, Java. — Holandai su tankais, artilerija ir lėktuvais dabar plačiau ir smarkiau puola indonezus, negu pirm to, kada jie paskelbė "paliaubas", pagal Jungt. Tautų Saugumo Tarybos įsakymą. Holandai dasigrūmė iki Ampelio. 26 mylios nuo Indonezu Respublikos sostinės Jogjakartos.

"Iranas Pavojingai Lošia," Rašo Pravda

Maskva. — Irano premjero Ghavamo valdžia "pavojingai žaidžia", mėgindama sulaužyt 1946 metu sutartį su Sovietais dėl žibalo pramonės šiauriniame Irane, — sako Sovietų komunistu laikraštis Pravda. Pagal tą sutartį, privalo būti sudarvta bendra Sovietų-Irano žibalo kompanija. Jinai turėtų išvystyti žibalo traukimą iš žemės ir jo apdirbimo fabrikus. Ši sutartis skiria Iranui kur kas didesnę dalį negu anglų žibalo kompanija. Anglai-amerikonai daro spaudimą Iranui panaikinti sutartį su Sovietais.

Su Šuintais Amerikiečiais Sovietai Mandagiai Elgėsi

Seoul, Koreja. — Sovietai paliuosavo tris Amerikos kareivius, kurie buvo suimti už perėjimą į sovietinę Korejos pusę. Pas juos buvo rastas fotografavimo aparatas. Bet sugrįžę jankiai sako, jog Sovietų kariai nekrėtė jankių, mažai teklausinėjo, mandagiai su jais elgėsi ir net pamokino šachmatais lošti.

Legijonierių Vadas Ragina Siųst Jankių Armiją į Graikiją

Amerikos Armija Graikijoj Reikštų Karą su Sovietais, Sako Legiono Galva; Reikalauja Verstino Rekrutavimo

New York. — Amerikonų Legiono (veteranų) komandierius Paul H. Griffith pareiškė, kad Jungtin. Valstijos turėtų pasiųst savo armiją į Graikiją, ir pridūrė: "Jeigu mūsų kariuomenė bus ten nusiųsta, aš manau, prasidės šaudymosi karas" tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Pasak Griffitho, per kelias paskutines valandas dalykai Graikijoj taip paaršėjo (sugriuvo kabinetas), kad "bile valandą gali išsivystyti pasaulinis gaisras."

Griffithas lėmė, jog kariniai veiksmai galėsią prasidėt be karo paskelbimo (vokiškai-japoniškai). Jisai ragino prezidentą Trumaną sušaukt specialę kongreso sesiją, kuri turėtų įvest verstiną visuotiną rekrutavimą, "atsižvelgiant į kritišką būklę Graikijoje."

Griffithas atvyko paruošti Amerikonų Legiono suvažiavimą, kuris oficialiai atsidarys šį ketvirtadienį New Yorke. Bus legionierių maršavimai gatvėmis. Jų suvažiavime kalbės generolai Eisenhower ir Carl A. Spaatz, admirolas Chester W. Nimitz, kardinolas Spellmanas, New Yorko valstijos gubernator. Thomas E. Dewev, miesto majoras Wm. O'Dwyer ir kt.

Republikonų Vadas Ketina "Išsluoti Raudonuosius"

Islip, N. Y. — Joseph W. Martinas, republikonas pirmininkas kongreso atstovų rūmo, prižadėjo, kad republikoniškas kongresas šluos laukan iš valdžios darbų ir tarnybų visus komunistus ir "ružavuosius" jų rėmėjus.

Kalbėdamas Suffolk apskrities republikonų komitetui, Martinas pagyrė prez. Trumana, kuris pradėio "valyti" komunistus iš valdinių vietų. Tokiam valymui Trumanas išprašė iš kongreso 25 milionus dolerių. Antra vertus, kongresmanas Martinas peikė Trumaną, kad jis, girdi, dar ne visus raudonuosius iššlavė ir slepia vardus tu, kurie jau išmesti iš valdinių darbų.

DE GAULLE RUOŠIASI RINKIMAMS

Paryžius. — Fašistuojąs generolas Ch. de Gaulle paskelbė, kad jis su savo "francūzų tautos sąjunga" dalyvaus miestiniuose Francijos rinkimuose spalių mėnesį.

PRAGAIŠTINGA SAUSRA VAKARŲ EUROPOJ

London. — Sausra sunaikino daug derlių Vokietijoj ir Francijoj; susvilino bent dešimtą dali Vokietijos bulvių. Lietaus stoka Anglijoj taipgi pakenkė derliui.

Anglija Irgi Užtaria Bulgarijos Išdaviką

Sofija. — Anglija taip pat užprotestavo, kad bulgaru teismas nusmerkė sušaudyt Nikolą Petkovą, kaipo bulgarijos išdaviką. Anglų valdžia sako, tas teismo sprendimas ne esąs tik naminis bulgarų dalykas, bet kliudąs ir Anglija. Mat, teisme parodyta. kad Petkovas ir sėbrai laukė Anglijos ir Amerikos paramos dėl demokratinės Bulgarijos Respublikos nuvertimo.

EKUADORO MINISTAS NUVERTĖ PREZIDENTĄ

Quito, Ecuador. — Šios respublikos apsigynimo ministras pulk. Carlos Mancheno, su armijos ir policijos pagalba, nuvertė prezidento dr. Joses Velasco Ibarros valdžia be jokio mūšio. Ibarra pabėgo į Colombiją.

"QUODDY DARBŲ MOKYKLA IŠVIETINTIEMS" BŪTŲ VERGIJA, SAKO UNIJOS

Washington. — Republikonas senatorius Brewsteris ir kiti politikieriai perša į Jungtines Valstijas gabenti (fašistinius) pabėgėlius - "išvietintus", laikomus stovyklose Vokietijoje, ir mokyti juos mechaniškų darbų Quoddy projekte, Maine valstijoje, o po išmokymo siųsti juos į Pietinę Ameriką nuolatiniai apsigyventi.

Quoddy jie būtų lavinami ypač statyti traktorius ir kitas žemės ūkio mašinas, reikalingas Pietinei Amerikai. Kol išvietintieji lavintųsi ir dirbtų, jie negautų jokios algos, o tik maistą ir pastogę. "Piniginiu atlyginimu" jiem už darbą būtų skaitomas jų atgabenimas į Jungtines Valstijas ir paskui perkraustymas į Pietų Ameriką. Jų pagaminamos mašinos tuo tarpu būtų siunčiamos pardavimui į Pietinės Amerikos kraštus.

Amerikonų Mašinistai Protestuoja

Mašinistų Sąjunga užprotestavo valdžiai prieš tokią Quoddy mokyklą-dirbyklą išvietintiems; unija sako, kad sugabenti ten pabėgėliai paveržtų darbus nuo amerikinių mechanikų.

Tokį protestą gavo ir darbinė patariamoji komisija Washingtone, susidedanti iš Darbo Federacijos, CIO ir geležinkeliečių unijų atstovų. Ši komisija veikia kaipo patarėja valdinei Karinių Turtų Administracijai.

Planas Laužo Jungt. Valstijų Įstatymus

Ta unijistų komisija parėmė mašinistų protestą ir viešai pareiškė, jog išvietintų europiečių traukimas į Quoddy darbus būtų priešingas ateivybės įstatymams ir laužytų šios šalies įstatą prieš verstiną, vergišką darbą.

"Pabaltijo Tautų Universitetas"

Smetoniniai lietuviai ir fašistiniai latviai ir estai Amerikoje džiaugėsi paskelbtais planais dėl "mechanikų mokyklos" Quoddy. Jie ketino ten įsteigti net savo "Pabaltijo tautų universitetą" — lietuviams, latviams ir estams pabėgėliams. O prezidentas Trumanas ypač palankus šių trijų tautų išvietintiems.

Kaip Atsirado Quoddy Projektas

Prez. Roosevelto valdžia 1933 m. pradėjo darbų projektą Passamaquody, Maine, kur būtų išnaudojama jūrų pakilimų jėga elektrai gaminti. Aplinkiniai gyventojai ta projektą trumpai pavadino "Quoddy". Buvo ten pastatyta 239 gyvenamieji namai ir tūli reikalingi valdybai trobėsiai. Ilgainiui visas projektas buvo apleistas.

Valdžia dabar skaičiuoja, Quoddy įrengimų vertę $396,055.

Fabrikanto Pasiūlymas

Traktorių fabrikantas Frank Cohen siūlosi įvesdint $250,000 rekalingiem Quoddy pastatų taisymams, kad jie tiktų, kaip mechanikų mokykla-dirbykla, ypač traktoriams statyti.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nauja Fašistinė Ašis

Iš Graikijos praneša, kad tarpe Graikijos ir Turkijos eina derybos dėl sudarymo Anti-Komunistinio Pakto. Į tą sąjungą būsiančios įtrauktos ir kitos artimųjų rytų šalys.

Tai reiškia, kad yra organizuojama nauja fašistinė ašis. Anais metais tokia ašis buvo Hitlerio suorganizuota. Jon įstojo taip pat Italija, Japonija ir visa eilė kitų kraštų. Upelius kraujo reikėjo pralieti, kad tą ašį sutriuškinti.

Dabar vėl kepamas naujas suokalbis prieš žmonijos laisvę ir taiką. Tais laikais, kaip žinome, Anglija ir mūsų šalis į fašistinės ašies organizavimą žiūrėjo nepaslėpta simpatija. Tai buvo baisi klaida. Po priedanga Anti-Kominterno Pakto Hitleris, Mussolinis, Hirohito, Franco ir Horthy organizavo karą prieš visą demokratinį pasaulį.

Dabar daroma dar didesnė klaida. Kiekvienam, kas supranta šių dienų padėtį, labai aišku, kad nei Graikija, nei Turkija nedrįstų nė sapnuoti apie organizavimą naujos fašistinės ašies, jeigu jos neturėtų aiškaus ir tvirto pritarimo iš Amerikos ir Anglijos.

Unijos Boikotuos Taft-Hartley Įstatymą

Amerikos Darbo Federacijos spaustuvininkų unijos konvencija nutarė boikotuoti Taft-Hartley įstatymą. Jos lokalams bus įsakyta nedaryti jokių kontraktų su samdytojais. Mat, jeigu pasirašysi kontraktą, tai paskui samdytojai gali, pagal šį įstatymą, traukti uniją atsakomybėn už nuostolius, iškilus streikui. Bet jeigu nebus kontrakto, tai unijos rankos nesurištos ir samdytojas negali prie jos prikibti.

Manoma, kad ir kitos tvirtai organizuotos unijos paseks spaustuvininkų pėdomis. Pavyzdžiui, jau daugelis unijų atsisako pripažinti Tafto-Hartley įstatymu perorganizuotą National Labor Relations Boardą. Kitų unijų viršininkai atsisako pasirašyt pareiškimus, kad jie nėra, nebuvo ir nebus komunistais.

Labai skaudžiai tenka nusivilti tiems, kurie manė, kad naujasis įstatymas nesusilauks rimto pasipriešinimo iš organizuotų darbininkų pusės.

Įplaukos Virš Išlaidų

Prezidentas Trumanas paskelbė finansinį valdžios įplaukų ir išlaidų apskaičiavimą. Jie sako, kad 1948 metais valdžios įplaukos viršys išlaidas keturiais bilijonais dolerių! Tie pinigai eisią sumažinimui šalies skolų. Kas liečia taksus, tai jie turėsią pasilikti tie patys.

Atgal į Žiaurumų ir Mirties Kempes

Keletą tūkstančių sugautų žydų iš Francūzijos anglai laivais veža atgal į Vokietiją ir padės juos tose pačiose hitlerinėse kempėse, kuriose milijonai žydų ir kitų žmonių buvo nukankinta, sudeginta, badu numarinta. Pasislėpę hitlerininkai džiaugiasi. Jie anglams sako: Jūs nedavėte mums visus žydus išskersti, dabar patys turite bėdos su jais! Gabenate juos į tas pačias vietas, kuriose daugelis jų buvo pasmerkti sunaikinimui. Jei karas būtų dar ilgiau pasitęsęs, nė vieno jų nebūtų likę gyvo.

Jie turi pamato tokiam džiaugsmui. Anglijos imperialistai savo nepateisinamais žygiais daro gėdą visam civilizuotam pasauliui.

Didžiosios Tautinės Gėdos Naktis.

Naktį iš rugp. 21 dienos į rugp. 22-rą dieną įėjo galion, arba pradėjo veikti Taft-Hartley įstatymas prieš Amerik. organizuotus darbininkus ir abelnai prieš Amerikos žmonių laisves. Tai buvo didelio reakcijos džiaugsmo naktis, o didelio pasipiktinimo visiems, kurie iš darbo savo gyvenimą darosi ir kurie gerbia taip sunkiai iškovotas Amerikos žmonių civilines laisves.

Istorijon ši naktis įeis kaipo didžiosios tautinės gėdos naktis.

Štai įstatymas, prieš kurio išleidimą atkakliai kovojo Amerikos organizuoti darbininkai ir kuris yra vaisius reakcinių įstatymdavių ir samdytojų suokalbio. Nebėra jokia paslaptis, kad Taft-Hartley įstatymą parašė manufaktorių asociacija. Tai buvo prisipažinta šio įstatymo autorių.

Kiek matosi iš įvairių darbo unijų nusistatymo, tai organizuoti darbininkai nežada sėdėti rankas susidėję. Jau visa eilė unijų ir jų vadų viešai pareiškė, kad jie Taft-Hartley įstatymą laužys, su juomi nesiskaitys. Įstatymo laužymo tikslas bus priversti šalies Aukščiausį Teismą tarti savo žodį dėl šio įstatymo tiesotumo. Jo oponentai teigia, kad jis priešingas šalies Konstitucijai ir Teisių Biliui.

Bet darbo unijos nežada visas savo viltis sudėti Aukščiausiam Teisme. Aukščiausias Teismas nėra liuosas nuo viešpataujančių nuotaikų. Tai jau yra paties teismo šimtais sykių įrodyta praeityje. Labai rimto pamato yra baimei, kad Aukščiausias Teismas gali Konstituciją ir Teisių Bilių taip išaiškinti, kaip reikalauja šių dienų Washingtone viešpataujančios nuotaikos.

Tuo būdu organizuoti darbininkai rengiasi tąjį blogą rauti iš pat šaknų. Jie ruošiasi pakeisti Kongreso sąstatą ir šį įstatymą atšaukti. Visų akys nukreiptos į 1948 metų rinkimus. Darbininkai turi puikių progų paleisti ilgoms atostogoms tuos atstovus ir senatorius, kurie balsavo už Taft-Hartley įstatymą. Penkiolika milijonų organizuotų darbininkų su savo šeimomis ir prieteliais sudaro tokią politinę jėgą, kuri, protingai panaudota, gali visiškai pakeisti Kongreso sąstatą. Tiktai klausimas yra: ar darbininkai pasimokė iš praeities klaidų ir ar jie pajėgs suvienytai išnaudoti 1948 metų rinkimų progas savo gyvųjų reikalų apgynimui?

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

SAVIKRITIKA LIETUVOJE

Tarybų Lietuvos spauda yra pilna savikritikos. Kiekvienas netikslumas, kiekvienas apsileidimas siekiamasi iškelti spaudoje, pakritikuoti, kad jis juo greičiau būtų pataisytas.

Tarybinės santvarkos priešai kai kada tą kritiką panaudoja savo "politikai", sakydami, žiurėkit, kas ten darosi, kokį čia ir ten trūkumai. Bet tai nieko! Savikritika — aštrus ginklas apsileidėliams mušti. Tai žino Tarybų Lietuvos visuomenė. Tik atvira, griežta kritika bus užpildytos spragos darbe ir visame gyvenime.

Kaip pavyzdį, paimsim iš laikraščio "Tarybų Žemaitija" (š. m. birželio 24 d.) straipsnį apie Telšių vartotojų kooperaciją; **J. Gabrėnas** šitaip rašo:

Birželio mėn. 17 d. į žemaičių Dramos Teatro salę susirinko virš 80 Telšių vartotojų kooperacijos narių— įgaliotinių iš 102 narių įgaliotinių skaičiaus. Šis susirinkimas buvo skirtas išklausyti kooperacijos valdybos revizijos komisijos atskaitų iš 1946 m. ir 1947 m. I-jo ketvirčio veiklos, patvirtinti apyskaitoms, išrinkti valdybą, revizijos komisiją, krautuvių komisijos narius, narių įgaliotinius Apkoopsąjungos rinkimams.

Kas buvo šio Telšių vartotojų kooperatyvo narių įgaliotiniai? Keletas vietos valstybinių įstaigų tarnautojų, o kiti visi to paties kooperatyvo bei apkoopsąjungos tarnautojai (krautuvių vedėjai, pardavėjai, kontorų tarnautojai ir tt.), o narių įgaliotinių skaičiuje nematyti nė vieno valstiečio, įmonių darbininkų. Telšių vartotojų kooperatyvas turi 1,229 narius. Šio skaičiaus daugumą sudaro darbo valstiečiai ir darbininkai, bet narių įgaliotinių lyg ir nebuvo išrinkta. Todėl suprantama, kad šis svarbus vartotojų kooperatyvo susirinkimas negalėjo būti laikomas teisėtu, ir jį teko nutraukti.

Visoje Tarybų Lietuvoje vyksta ataskaitiniai - rinkiminiai vartotojų kooperacijos susirinkimai. Tai yra svarbi kampanija iškelti visas prileistas klaidas, jas ateityje šalinti ir visokeriopai pagerinti kooperacijos darbą, pritraukiant į jį plačiąsias darbo valstiečių ir darbininkų mases.

Ką parodė anuliuotasis vartotojų kooperatyvo narių — įgaliotinių susirinkimas? Jis išryškino, kad Telšių vartotojų kooperacijos vadovybė nesuprato narių įgaliotinių susirinkimo esmės, kad vengiama įtraukti į kooperaciją visuomenę (tai rodo ir tas faktas, kad per visus 1946 metus tebuvo suverbuoti 277 nariai), kad čia bijoma teisingos kritikos, visuomeninės kontrolės, kuri iškeltų vadovybės veiklos klaidas. Bendrai buvo vadovautasi šeimynišku metodu: patys tarnautojai turėjo vienas kitą rinkti į valdybą, kontrolės organus.

Organizuojant naujus narių —įgaliotinių rinkimus, šios klaidos yra būtinai vengtinos, turi būti vadovaujamasi principu įtraukti į darbą kuo platesnes darbo žmonių mases, sustiprinti visuomenės kontrolę. Tik tada vartotojų kooperacijos darbas žymiai sustiprės ir taps tikra visuomenine organizacija, patenkinančia plačiųjų masių poreikius.

"ŠVIESOS" No. 3-ČIAS

Jau išėjo iš spaudos bertaininio Lietuvių Literatūros Draugijos žurnalo No. 3-čias (už liepos, rugpjūtį, ir rugsėjo mėnesius). Žurnalas įdomus ir turiningas. Be kitko, telpa sekami straipsniai: "Trumano Doktrina Namie ir Užsienyje" (J. Gasiūno), "Ar Turime Spaudos Laisvę Amerikoje?" (L. Pruseikos), "Moteris ir Kova už Laisvę" (D. M. Šolomsko), "P. Cvirkos Literatūrinis Palikimas" (Kosto Korsako), "Mačys-Kėkštas: Jo Gyvenimas ir Kuryba" (Dr. A. Petrikos), "Šimtas Metų L. Ivinskio Kalendoriams" (Juliaus Butėno), "Donelaitis ir Jo Poema (Antano Venclovos).

Telpa grožinės literatūros kurinių: A. Skinkio, Stasio Jasilionio, Vytauto Sirijos Giros, Teofilio Tilvyčio, Butkų Juzės — eilėraščių; Jono Kaškaičio ir J. Dovydaičio — apysakaitės.

Kiekvienas Lietuvių Literatūros Draugijos narys gauna "Šviesą" nemokamai; pavienio numerio kaina — 25 c.

Patariame kiekvienam įsigyti šį įdomų ir gražiai išleistą žurnalą.

SAKO, ČERNIUS DIRBĄS FARMOJE

Klerikalų "Draugas" rašo, jog kadaise buvęs smetoninės Kauno valdžios ministrų pirmininkas gen. Černius dabar su sūnum gyvenąs kažin kur Anglijoj ir dirbąs farmoje.

Jo nuopelnas, jo "tautai pasižymėjimas," pasak "Draugo", glūdi tame, kad jis, "pasiekęs savanorių darbininkų stovyklą Bedhamptone, netoli Basant Anglijoj, pirmiausiai paklausęs, kur yra katalikų bažnyčia?"

"Draugo" nuomone, tai yra didelis "tautai nuopelnas", jeigu generolas-pabėgėlis klausė "bažnyčios adreso."

Bet ne taip matuojamas žmogaus dorovės klausimas. Į bažnyčią, klerikalų Draugas puikiai žino, eina net ir razbaininkai, eina ir vagys. Bažnyčion nuėjimas žmogaus dar nepadaro jo padoriu ir gerbtinu.

Svarbu žinoti štai kas: ką veikė Černius vokiečių okupacijos metu Lietuvoje? Ar jis dirbo lietuvių tautai, ar naciams? Buvo jis lietuvių tautos prietelius ar neprietelius?

Svarbiausia: kodėl jis bėgo iš Lietuvos su naciais, pas juos ieškoti prieglaudos?

Į bažnyčią ėjo ir Smetona ir Mussolinis, tačiau tai nepadė jų savo tautų patrijotais, — jie buvo ir pasiliks savo tautų istorijoje nenaudėliais.

Chicagos miesto majoras Martin H. Kennelly įteikia miesto raktą kapitonui Bill Odom, rekordiniu laiku apskridusiam aplink pasaulį. Sugrįžus, jis buvo iškilmingai sutiktas ir apvežtas po Chicagos finansų distriktą. Jo sūnelis, 3 metų, atrodo mieguistas, kaip ir jo tėvas, nors vaikas su tėvu nekeliavo, bet su sesute ir motina namie laukė tėvo sugrįžtančio.

DARBININKŲ SVEIKATA

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J
Tel. Humboldt 2-7964

NERVAI IR NERVINGUMAS

Daugelis, labai daugelis žmonių nusiskundžia nervais. Arba bent jaučiasi nervingi. Gyvename didelio nervų įtempimo laikotarpį. Kad ir visai sveiką žmogų, labai netikusiai, labai neigiamai veikia visokie neramaus gyvenimo smūgiai, staigmenos, blogos žinios, pikti darbai.

Bet visai **sveikas fiziškai** žmogus lengviau atsigriebia nuo tų smūgių, geriau į juos reaguoja ir pajėgia sau šaltai, ramiai ir nuosekliai eiti savo pareigas, tęsti savo kasdieninius darbus. Jo nervai tebėra visai sveiki, nes neturi jokio liguisto pamato.

Tačiau kitaip esti tiems, kurių organizme susidaro kokių **fizinių trūkumų.** Labai, labai dažnai tai esti mitybiniai trūkumai, — stoka proteinų, saldimų, stoka vitaminų, mineralų ar kokių kitokių maisto dėsnių. Dažnai esti viduriai sukliurę, netikęs malimas. Kraujo apytaka lėta, tingi. Kraujospūdis labai žemas. Arba atžagariai, kraujospūdis gali būti peraukštas. Vidinių arba **endokrininių** liaukų veikimas nebe tikęs. Iš tikrųjų, liaukų apsilpimas sudaro patį tą esmingąjį pamatą nervingumams, neurozams ir net psichoneurozams.

Štai kas čia reikia gerai žinoti kiekvienam. Visų šitų nervingų žmonių, su arziais, subaladotais nervais, su jų karštu temperamentu, patys savaime nervai visai nėra sugedę. Jokių fizinių gedimo požymių jie neturi. Kitaip sakant, paprastai taip vadinamas nervingumas nėra jokia **organinė** nervų liga, bet tik **funkcijoninė** arba **veiksminė** nervų liga. Visų dažniausia nėra tai nė jokia savita nervų liga, bet tik nervingas požymis — ženklas kokių kitokių organizmo trūkumų.

Ir tarpe tokių organizmo trūkumų žymią vietą užima liaukų apsilpimai. Mokslo gerai nustatyta, kad liaukos yra patys vyriausieji viso organizmo valdovai. Ir, jei kuri liauka pakrypsta žemyn ir mažiau teleidžia į kraują savo galingųjų sunkų **(sekrecijų** arba **hormonų)**, tai tatai visų pirma blogai atsiliepia į nervus. Pasidaro nervingumai, neurozai, neurastenijos, net ir psichoneurozai.

Nervingas žmogus nesijaučia gerai. Jis nepatenkintas, piktas, priekabių ieško, darbas jam nesiseka, viskas jam atrodo negera, priešinga. O gyventi ir dirbti visgi dėlto reikia. Tai nervingas žmogus ir pradeda ieškoti kokių akstintojų, stimuliantų. Daug geria kavos, arbatos, daug rūko. Pradeda ir išsigerti svaiginamųjų gėrimų. Arba vartoja kokius svaiginamus vaistus **("dope")**, nervams suraminti, skausmui ar neramumui sumažinti. Ir taip prisipratina prie tokių nuodingų svaigalų, kaip bromoselceriai, aspirina, miegamieji milteliai, milteliai nuo galvos skaudėjimo, barbitalai ir t.t. Jie gadina kraują ir silpnina visą organizmą. Paskui ir atprasti nuo jų sunku.

IŠ ARGENTINOS

PUIKI SUEIGA

Buenos Aires. — Birželio mėnesio 21 dieną šių metų, A.L.S. "L. L." 2-ro Rajono, 2-ra, 3-čia ir 12-ta kuopos suruošė draugišką vermutą — vaišes. Šios sueigos tikslas tai buvo atžymėti birželio 22 dieną 1941 metų užpuolimo nacifašistinių gaujų ant Tarybų Sąjungos ir mūsų brangios tėvynės Lietuvos.

Į šį draugišką parengimą prisirinko nemažas skaičius svečių. Visi su gera nuotaika laukė šventės pradžios. 8 valandą vakaro, tos šventės iniciatorius P. Auštra paprašė visus svečius užimti vietas prie puikiai paruošto stalo. Kada svečiai užėmė vietas, draugas Auštra tarė žodį, išreikšdamas padėką visiems atsilankiusiems, plačiai apibudino šios sueigos reikšmę ir apie mūsų Tėvynės praeitį. Toliaus kalbėjo draugas Kazys Bruožis, nurodydamas, kaip žiauriai kankino Lietuvos liaudį smetonininkai ir naciai. Plačiai apibudino birželio 22 dienos reikšmę, pabrieždamas, kad ši diena buvo viena iš visų tragiškiausių dienų Lietuvos istorijoje, kuomet mūsų tėvynė buvo užpulta vokiškų nacifašistinių gaujų, kuomet mūsų tėvynės žemė buvo trypiama vokiškų tankų, jos miestai buvo naikinami vokiečių orlaivių bombardavimais ir žudoma be jokio gailesčio jos liaudis.

Vokietijos fašizmo smakai manė suėsti visos Europos liaudį ir užvaldyti visą pasaulį. Bet dėka galingajai Tarybų Sąjungai ir Tarybinei Armijai su genijaliu jos vadu draugu Stalinu, nacifašistiniai budeliai tapo sutriuškinti ir daugybė iš jų jau susilaukė užtarnautos bausmės, o tie, kurie iki šiolei dar slapstosi, bus surasti ir turės atsakyti už visas jų padarytas piktadarystes.

Toliau buvo iššauktas draugas Kazys Zuoza, kuris savo kalboje, tarp kitko, nurodė, kad devyngalviui nacifašizmui jau yra nukapotos septynios galvos, bet reikia vieningai dirbti, kad užbaigti su likusiomis, o tada bus taika ir vienybė tarp visų tautų ir visame pasaulyje. Kad išrauti visas likusias nacizmo šaknis, tai reikia būti gerai organizuotiems ir vieningai kovoti, kad jos būtų galutinai sunaikintos. Tada tik bus visame pasaulyje taika ir broliškas tautų sugyvenimas.

Po to tarė keliatą žodžių draugas E. Sokelis, prisimindamas draugus argentiniečius, kariavusius Ispanijoje ir žuvusius kovoj prieš fašizmą: S. Talalį, A. Tamošiūną, P. Ulevičių ir kitus.

Pabaigoje draugas Auštra keliais žodžiais apibudino mūsų spaudos reikšmę, laikraščio "Vienybės" padėtį, jo svarbą mūsų kolonijoje ir prašė visų dalyvių, kad padarytume piniginę rinkliavą "Vienybės" paramai, kas buvo vienbalsiai visų svečių sutikta. Tuo pačiu laiku buvo suaukota "Vienybei" $73.

Toliaus tęsėsi pasilinksminimai ir draugiški pasikalbėjimai. **Siaurietis.**

Redakcijos Atsakymai

Mrs. R. Pernickienei, Dorchester, Mass. — Ievos Simonaitytės kurinio "Aukštujų Šimonių Likimas" knygoje nebus išleista. Toji knyga yra išleista Lietuvoje; jau bene dviejose laidose. Iš ten bus galima (jei ne dabar, tai vėliau) ją gauti. Gaila, kad jūs negaunate reguliariai "Laisvės", kurią mes siuntinėjame tamstoms, kaip ir kitiems skaitytojams, reguliariai, tuo pačiu laiku kiekvieną dieną; jeigu reguliariai dienraščio negaunate, tai ne dėl mūsų kaltės; kas nors yra dėl to atsakingas pašte. Ieva Simonaitytė šiuo metu berods gyvena Kaune, bet mes jos adreso neturime. Galima jai rašyti šitokiu antrašu: **Ieva Simonaitytė, Tarybų Lietuvos Rašytojų Sąjunga, Vilnius, Lietuvos TSR, USSR.** Rašytojų Sąjungos sekretorius Simonaitytės adresą turi ir jis jai laišką persiųs.

Dėkojame už $7.

Miami, Fla. — Sunkiai serga apsinuodijusi Virginia Hill, turtuolė mergina gengsterio Ben. Siegelio, kurį nušovė kiti gengsteriai.

Marijampolė

Rašo B. Bereskis

Suvalkija — Tarybinės Lietuvos žydinčioji pietinė dalis. Šio turtingo rajono centras — Marijampolės miestas.

Su Marijampolės vardu surišti atmintini lietuvių kultūros istorijos puslapiai. Iš Suvalkijos kilo daug įžymių visuomenės veikėjų, mokslininkų, meniško žodžio meisterių.

Čia gyveno ir kūrė žymi Lietuvos rašytoja Julija Žemaitė. Čia mokėsi Salomėja Nėris— įkvėptoji poetė, pašventusi savo gyvenimą ir kūrybą lietuvių liaudies kovai už išlaisvinimą nuo smetoniškai- fašistinės santvarkos.

Senoji Marijampolės gimnazija savo mūruose matė viena stambiausių Lietuvos revoliucinio judėjimo veikėją 20-to amžiaus pradžioje — Mickevičių-Kapsuką. Šioje gimnazijoje mokėsi ir daugelis šiandieninių Lietuvos akademikų, rašytojų, menininkų.

Marijampolei esančiai prie didelio karo kelio ir prie pat tuometinio hitlerinio reicho rubežiaus, 1941 metais vienai pirmųjų teko fašistinių gaujų smūgiai.

Marijampolės žemėlapyje, rastame karo pradžioje pas vieną numuštą vokietį lakūną, aiškiai kryželiu atžymėtas miesto ligoninės kvadratėlis. Ši didelė, puikiai įrengta ligoninė, buvo pastatyta neužilgo prieš karą. Ir į ją, tą atmintiną birželio 22 dieną 1941 m. krito bombos. Barbariškų žiaurumu fašistiniai įsiutėliai subombardavo ligoninės gimdymo skyrių tuo metu, kai ten buvo dešimtys gimdyvių ir naujagimių.

Pačia pirmąją karo dieną priešo lėktuvai keletą kartų bombardavo miestą. Iš jo centrinės dalies belikę tik griuvėsiai.

Okupacijos metu vokiečiai metodingai naikino Marijampolės gyventojus lietuvius, plėšė kultūrines vertybes. Tarybinės Armijos spaudžiami 1944 metais traukdamiesi jie vėl skaudžiai sužalojo Marijampolę. Buvo sunaikintas stambus cukraus fabrikas, išsprogdinta hidroelektros stoties užtvanka, sudeginti kinoteatrų pastatai ir kelios dešimtys gyvenamųjų namų.

Neseniai Marijampolė šventė savo išsivadavimo trijų metų sukaktį. Niūrūs smetoninės santvarkos ir vokiškosios okupacijos metai — praeityje. Tarybinių miestų šeimoje Marijampolė sparčiai atsikuria ir auga.

Iš griuvėsių prikeltas cukraus fabrikas — Suvalkijos pasididžiavimas. Jis pradėjo veikti Lietuv. TSR Aukšč. Tarybos rinkimų išvakarėse. Įmonės atkurimas tęsiamas prieškariniam galingumui atsiekti. Būsimame sezone fabrikas į patį perdirbinės 6,000 centnerių cukrinių runkelių. Dabar Suvalkijos žemdirbiai vėl plečia šios vertingos ir pelningos kultūros pasėlius.

Daug darbo padėta miesto energetikos ūkiui atkurti. Ant Šešupės dirba dvi hidroelektrinės — pirmosios visos serijos stočių, numatomų pastatyt artimiausių metų bėgyje.

Atstatytas sugriautos ligoninės korpusas, apskrities įstaigų pastatai, Kultūros Namai.

Miesto gyventojų skaičius sparčiai auga. Šiuo metu Marijampolėje žymiai daugiau gyventojų, negu prieš karą. Vien tik pastaruoju metu atstatyta ir kapitaliniai atremontuota 92 gyvenamieji namai. Brigados mūrininkų, dailidžių, stalių tebetęsia atstatomuosius darbus. Jau yra naujų gyvenamųjų namų kvartalai, kuriuos atstatė individualiniai statytojai.

Tolimesnė Marijampolės statyba bus vykdoma pagal generalinį planą, kuris numato naujas plačias magistrales, eilės rajonų perplanavimą, aikščių ir gatvių apželdinimą. Miesto centre, griuvėsių vietoje, pakils keliaaukščiai namai.

Marijampolėje verda gyvenimas. Mokslo įstaigose — mokytojų seminarijoje, ekonominių mokslų mokykloje, zootechnikume, gimnazijoje, pradžios mokyklose mokosi apie 5,000 moksleivių — dvigubai daugiau negu buvo prieš karą. Marijampolės berniukų gimnazija rudenį švenčia savo 75-kių metų sukaktį. Šis įvykis bus atžymėtas kaip didžiulė visos Suvalkijos kultūrinė šventė.

Neseniai įkurtąjį Marijampolės dramos teatrą jau pažįsta ir mėgsta ne tik miestas, bet ir Marijampolės, Vilkaviškio ir Alytaus apskričių kaimai. Trijų metų išlaisvinimo sukakčiai paminėti teatras pastatė Lietuvos dramaturgo J. Baltušio pjesę "Gieda gaideliai." Prieš žiūrovus atgijo klasinės kovos vaizdai lietuviškame kaime prie buržuazinės santvarkos.

Atgyja kraštotyros muziejus — puikus liaudies kūrybos pavyzdžių rinkinys. Įdomi muziejaus istorija. Evakuojant miestą 1941 metais, vertingiausius eksponatus apsiėmė saugoti Marijampolės valsčiaus valstietis Kogas. Rūpestingai supokavęs eksponatus jis paslėpė juos į duobes. Šiuo patriotiniu eilinio valstiečio žygdarbiu buvo apsaugoti nuo išgrobstymo žymiausi Suvalkijos liaudies meisterių kūriniai.

Kai kurie surinkti muziejuje meniškų dirbinių pavyzdžiai priklauso praėjusio šimtmečio viduriui. Vienoje vitrinų matom nuostabiai gražią naminio audimo juostą. Ji pagaminta 1846 metais, tačiau ir ligi šių dienų išlaikė neperduodamąjį varsų grožį. Ją išaudė Vekeriotiškio kaimo valstietė Pranė Brunziutė. 10-ties metų mergaitė pasidariusi meisterė, ji ligi 1929 metų — virš 80 metų —tebetęsė meniško audimo darbą. Tokių meisterių praeityje apščiai buvo Suvalkijos kaimuose, nestinga jų ir dabar. Muziejus veda apskaitą jaunimo, perėmusio nuo senių meninių dirbinių gamybą ir artimiausiu laiku muziejaus stendai praturtės mūsų laikų eksponatais.

Pagal nusistovėjusią Marijampolėje tradiciją, nuo vokiškai-fašistinių okupantų išsivadavimo trijų metų sukaktuvių dieną, miesto gyventojai atėjo aplankyti brolių kapus, kur palaidoti Suvalkijos kovų didvyriai.

Tarybinės Tėvynės geriausių sūnų krauju įgyta Lietuvos liaudies laisvė ir laimė. Broliškame kape, greta kovotojų - lietuvių ilsisi rusai, ukrainiečiai, baltarusiai, armėnai, gruzinai.

Švelniai savo širdyse saugo marijampoliečiai brangius vardus tų, kurių pasiaukojantis didvyriškumas sugrąžino Suvalkiją į Didžiosios Tarybų Tėvynės skraitą.

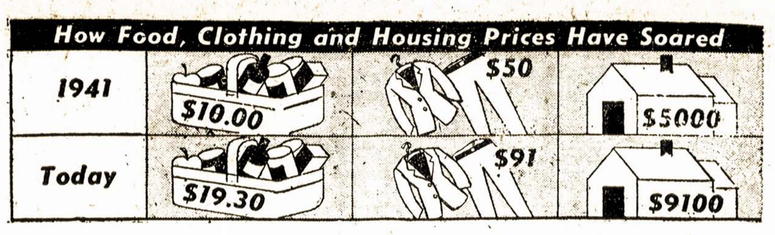

Visuose frontuose — maisto, drabužių ir namų — didysis biznis turi pirmenybę. To pasekmėje skaudžiai nurėžiama išgalė pirktis ir tuomi žeminama gyvenimo lygis.

Laisvoji Sakykla

APIE LUPIKUS NAMŲ SAVININKUS

Dabar tankiai Laisvėje mirguliuoja antgalviai: Kova su lupikais namų savininkais, į kovą su plėšikais namų savininkais, ir tt. Bet nepasako, su kokiais namų savininkais. O tada išeina, kad Laisvė kviečia rendauninkus į kovą su visokiais — su tais namų savininkais, kurie turi didelius ir brangius namus — apartmentus, ir su mažais namų savininkais, kurie turi stubelę sau gyventi ir tankiai dar išrendavoja kitiems 2-3 kambarius, kad gavus kiek daugiau įeigų, kad kaip nors atmokėjus skolą, kurią turi pasiėmę iš banko ar namų budavojimo ir paskolų kompanijų.

Taigi, kaip matome, yra skirtingi namų savininkai. Skirtumo tarpe jų, matome, nedaroma. O tokių mažų namų savin. dabar yra labai daug. Kiek jų yra? Sunku pasakyti, bent man nurodo, ar tik nebus tokių mažų namų savininkų "lupikų" daugiausia, pas kuriuos gyvena tokie pat darbininkai.

Taipgi labai daug tokių "lupikų" namų savininkų yra Laisvės skaitytojų ir rėmėjų, taigi, tada išeina taip, kad Laisvė šaukia į kovą tų "lupikų" rendauninkus. Dėlei to daugelis tokių "lupikų" Laisvės tokiais raštais nepatenkinti. Nežinau, ar Laisvės redaktoriams irgi galvas susuko valdžios užšaldymas mažų namų rendų pradžioje karo? Jeigu taip, tai labai gaila.

Man atrodo kad šiame klausime valdžia be galo nuskriaudė tuos, anot Laisvės, "lupikus" mažų namų savininkus. Tai viena grupė žmonių, kurie buvo neteisingiausiai nuskriausti. Jie sudėjo viso savo amžiaus taupmenas ir daugelis dar įlindo į skolą iki kaklo, vildamiesi ant senatvės turėti pastogę. Kad kaip nors išsikrapštyti iš skolų, paties šeimyna susigrūdo, susispaudė į porą trejetą kambarių, o kitus parendavojo kitam tokiam pat darbininkui. Bet valdžia užšaldė rendas. Karui einant, viskam brangstant —anglims, gesui, elektrai, taksos ir kt. reikmenys; taip pat pradėjo kilti ir darbininkų algos, o rendas kelti nevalia. Rendauninkai (žinoma, ne visi) pajutę, kad juos valdžia apsaugo nuo paprasto - tinkamo susitarimo rendų nustatyme ir kitais reikalais, tiesiai sužvėrėjo. Jie gerai uždirbdami, rendas mažas mokėdami, turėjo gana pinigų, baliavojo ir durnavojo. Kurių sutartis buvo, kad jiem savininkas už tam tikrą rendą davė šviesą, šilumą ir viską, kas reikia, šviesų negesino per naktį ir net diena degino, vandenį paleidžia bėgti ir "užmiršta" užsukti, nuo sienų nudrasko ar kitaip sugadina popierą, vaksuotas padlages subraižo, subado ir kitokių zbitkų pridaro. Išprašyti ar išvaryti irgi negali, reikia kreiptis prie šerifo, šis be 100 dol. nei krust. Na, galų gale jau šerifas įsako, kad turi išsikraustyti, bet jie turi nuo 60 iki 90 dienų laiko, o už tą laiką jau nemislyk nei apie tą mažą rendą iš jų begauti.

Na, pagaliau jau šiaip taip iškraustei, dabar, kad padaryti kambarius žmoniškais, turi vėl išleisti kelius šimtus dolerių. O tie rendauninkai vis darosi "geresni", dabar jau jie išmoko šitaip: atsikraustė, už tą mėnesį užmokėjo rendą ir daugiau ne. Imk vėl šerifą, vėl 100 dol. Na, ką gero, jeigu rendauninkų susivienijimas rakandus suneš vėl atgal į tavo namą, tai jau nei šerifo nebeprisišauksi be 6 mėnesių, o "geručiai" tavo rendauninkai juokiasi iš tavęs ir tau liežuvį rodo. O bankas nelaukia, jam nuošimčius už paskolintus pinigus pristatyk ant laiko.

Tai šitaip "lobo" ir "lupikavo" mažas namų savininkas. Daugelis ju arba bankrūtavo, arba kaip nors atsikratęs "geručių" rendauninkų, daugiau jų bijo, kaip ugnies.

Tas daug prisidėjo prie tokios negirdėtos namų stokos. Namo savininkas, pergyvenęs tokius "smagumus", daugiau jau nerendavoja savo kambarių, geriau tegul jie tušti stovi, tai nors jam niekas nervų negadins.

Kurie dar tebelaiko rendauninkus, tai reikalo verčiami. Bet kaip greit gali be jų, rendauninkų, apsieiti, prašo juos laukan, gi pastarieji nenori eiti, mat, jie žino, kad jie nesvietiškai skriaudžia savininką, mokėdami jam tokias rendas, kaip 4-5 metai tam atgal, kada darbininkas dirbo už 18 ar 20 dol. į savaitę, o dabar ir visu karo metu, jie uždirba po 50 ir 60 dol. į savaitę ir juos gražiai sau kraunasi į banką ar kur kitur, o iš savo namo, kuriame gyvena, savininko juokiasi ir durnium jį vadina.

Tai šitokia dalykų tikroji tiesa, o ne ta, kur tik teisinamas rendauninkas, o smerkiamas namų savininkas.

Namo Savininkas.

Nuo Redakcijos: Visa straipsnio dvasia labai netikus. Iš vieno kito atsitikimo sudaryta kartė istorija prieš rendauninkus, kurie gyvena mažuose namuose.

Aišku, kad Laisvė turi mintyje stambiuosius namų savininkus.

Pittsburgho Žinios

ĮVAIRIOS NAUJIENOS.

Šią vasarą viešpatauja labai dideli karščiai. Nemažai žmonių net apalpsta, o labiausiai kenčia tie, kurie prie karštų darbų dirba. Darbai eina dar vidutiniškai, nors kai kurie fabrikai jau sumažino darbo dienas. Dirba po 3 arba 4 į savaitę.

Todėl darbininkams sunkiau gyventi. Nors algos buvo pakeltos po 12½ c. į valandą, bet pragyvenimas labai pabrango, o darbininkai mažiau laiko dirba, tai ir algos mažesnės. Ypatingai sunku toms šeimoms, kur vienas pragyvenimą turi uždirbti.

Blogai su gyvenimo butais— nėra kur gyventi. Kareiviai, kurie kariavo, tai grįžę neturi kur gyventi. Tai matote, kokio likimo susilaukė laisvoje ir demokratinėje šalyje tie, kurie kariavo už demokratiją. Iš to matome, kad nėra teisybės. Valdžia didžiausias sumas pinigų skiria naujam apsiginklavimui, siunčia į kitas šalis, o nesirūpina namų statymu, kur savos šalies piliečiai galėtų gyventi.

Bet ką ir kalbėti apie pasaulinę tvarką, kad net tokioje mažoje organizacijoje, kaip SLA, ir tai tos tvarkos tvarkos nėra. Ponai viršininkai sugalvojo, pravarė rekonversiją, uždėjo ant senų narių dvigubas mokestis. Šimtai jau narių išsibraukė, negalėdami to pakęsti. Daug išsibraukė ir jaunuolių, nes nepatenkinti.

Eina vajus už naujus narius, bet seni nariai nepatenkinti, nes ponai viršininkai baisiai dideles daro lėšų fondo išlaidas. Dabar jie rūpinasi ne tiek organizacija, kiek bėglių fondu. Svarbiausią vietą Tėvynėje ir užimą agitacijai už bėglių fondą. Tėvynėje jie gvoltu rėkia už tą fondą.

Kaip žinoma, jau nemažai bėglių parsitraukė į Ameriką, bet nei vienas paprastas darbininkas arba valstietis dar neatvažiavo, vis tik buvę ponai, daktarai, jų žmonos, profesoriai, buvę Smetonos ministeriai ir panašūs . Štai už kokius bėglius rėkia Tėvynė. Kada tie ponai atvažiuoja, tai SLA ponai su atvykusiais ponais baliavoja brangiausiuose ir gražiausiuose viešbučiuose.

Gi atvažiavę ponai nenori eiti į fabrikus arba mainas dirbti, bet vėl nori būti ponais. Sakoma, kad Anglijoje yra apie 10,000, kurie tik laukia progos į Ameriką atvažiuoti. Pasirodo, kad ir Anglijoje paprasti savo šalies žmonės badauja, vargsta, bet valdonai rūpinasi pabėgėliais.

Vietinis laikraštis Lietuvių Žinios rašo, kad Pittsburghe bus padaryta rinkliava bėglių reikalams. Reiškia, vėl iš biednų darbo žmonių prašys pinigų užlaikymui ponų. Manau, kad kiekvienas nuoširdus lietuvis pirma privalo pagalvoti, kam jis aukoja savo sunkiai uždirbtus centus. Lai atsimena savo tėvus, brolius, seseris ir giminės Lietuvoje, kuriuos bėgliai ponai negražiais žodžiais kolioja.

Kuopos Narys.

HARTFORD, CONN HARTFORD, CONN.

PIKNIKAS

Rengia ALDLD ir LDS Apskričiai

ĮVYKS SEKMADIENĮ,

Rugpjūčio 31 August, 1947

Pradžia 12 val. dieną

Lietuvių Sąryšio Parke

LIGHT HOUSE GROVE

E. Hartford, Conn.

Busų Stotis 23, ant Glastonbury Kelio

LAISVĖS CHORAS, VADOVYBĖJE WILMA HOLLIS

Dainuos VILIJOS CHORAS, iš Waterbury, Conn., vadovybėje **Gertrude Ulinskas.**
Taipgi dainuos vietinis LAISVĖS CHORAS, vadovybėje **Wilma Hollis.**
Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti mūsų piknike. Turėsime skanių valgių ir gėrimų. Jonas Siurba, LDS c. sekr., sakys prakalbą.

GERA ORKESTRA ŠOKIAMS

PASTABA: Busas nuveš į pikniką ir vakare parveš. Susirinkime prie Laisvės Choro salės, 155 Hungerford St., 1 val. dieną. **Komisija.**

AUKŠTUJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS

—7-10-47— *Mažosios Lietuvos Buities Romanas* —36—

Rašo Ieva Simonaitytė

(Tąsa)

Tiesa, mano vaikai turi eiti į žmones sau duonos pelnyti. Tai skaudu. Bet juk tu žinai Aukštujų Šimonių likimą. Šiandien mes vargšai. Nors ir nekalbame apie tai, bet vis viena žinai, kad mano dėdė Anskis kaltas dėl mūsų nelaimės. Rasi ir ne jis kaltas, rasi taip turėjo būti, rasi jis nebuvo įrankiu garbingajai mūsų giminei pažeminti. Rasi ir pasididžiavo Šimoniai, gyvendami palaimoj, būdami laimingi: kas pasididžiuoja, tas turi prapult nelaimėj. O mes dabar nesididžiuokime... Taigi, eik pas Sobrius, pabandyk, juk nepriršta būsi; juk ne visam amžiui. Nepatiks, kitą metą eisi kitur.

— Kas gali atsitikti per vienerius metus! — pamanė Urtė, bet nieko nebesakė. Atsisėdo prie stalo ir paėmė giesmines į rankas.

Staiga sužvangėjo skambučiai. Urtė žvilgterėjo į laikrodį: jau žmonės parvažiuoja iš bažnyčios. Į kiemą įvažiavo dvejos šlajos. Urtei beveik širdis užšalo: parvažiavo motina su Anele ir Sobrienė su sūnumi Miku.

Lėktinai nulėkė Urtė į virtuvę. Ne, nepasirodyti Sobrienei, o dargi Mikui. Nepasirodyti! — Jie gali dar pastebėti ant jos veido ašarų žymių. Ne, jie nematys, neturi matyti jos verkiant.

Urtė ėmė sukinėtis apie mūrį ir brazdinti kibirais. Šimonienė su svečiais tuo tarpu įėjo į stubą. Pasisveikinusi su Šimoniu, Sobrienė tuojau paklausė:

— O kur Urtė?

— Urtė virtuvėje, kaičia kavą, — skubinosi paaiškinti Šimonienė. — Prašau sėstis, tuojau pataisysiu pavakarės.

— Ne, geroji, nieko netaisyk. Tuojau važiuosime namo.

— Ale jau parvažiuosite! Urtė nustebs, kad jau šiandien reikės važiuoti į tarnybą. Aš bėgsiu į virtuvę Urtei padėti.

— Tu nė pasveikinti neini Sobrių, — subarė Šimonienė Urtę.

— Juk ne aš prie jų, o jie prie mūsų atvažiavo.

— Tik jie į virtuvę neis.

— Ir nereikia!

— Tik liaukis, liaukis jau savo kamantinėjimais, mergele! Kad tu pas juos būsi ir taip elgsies — pavys tave!

— To tik aš ir tegeidžiu.

— Ale tada ir nebandyk man namo pareiti!

— Niekada, veikiau eisiu ir nusiskandinsiu! — ne vaikiškai, bet visai rimtai ir šaltai atsakinėjo Urtė motinai.

— Ak, kas pavirto tik iš tavęs, mano vaike! Ir taip pradėjai nebeklausyti! Ir man senatvėj taip baisiai prieštarauti! Kur dingo, kur dingo mano Urtė, mano geroji Urtė?

Sobrienė, o ypačiai Mikas, nekantriai laukė Urtės įeinant. Tėvas Šimonis buvo išėjęs arklius aprūpinti. Anelė dengė stalą. Niekas nekalbėjo nė žodžio.

Pagaliau suėjo visi į kambarį. Urtė tik galvos linkterėjimu pasveikino Sobrius.

Sobrienei tai nėmaž nepatiko. Ji papratusi, kad mergos, o ypačiai tokios jaunos kaip Urtė — na, kiek jai metų galima duoti? — Sobrienė mano, kad devyniolika, — yra baimingos, kuklios.

— Lyg bajorė, iškėlusi nosį! Taip tu man nepareisi į Vaičius, — galvoja Sobrienė. — Palauk, aš jau tave pamokinsiu kitaip su žmonėmis elgtis.

Sobriukas buvo ketinęs į ją tik skersas težiūrėti. Jis manė jai parodyti, kad jis ūkininko sūnus. Bet, pamatęs Urtę, užmiršo užsimojimus.

— Po šimts perkūnų, ar tai tarnaitė? Juk Marė, mano sesuo, ūkininko duktė, nė gerti prieš ją neatneša.

Ir nenuleido Mikas jau daugiau akių nuo Urtės.

— Nors kartą pažiūrėtų į mane, — pageidauja Mikas Sobrys.

Bet Urtė nė manyt nemano.

— Kad kaip nors ją prakalbinti galėčiau!

—Kodėl šiandien į bažnyčią nevažiavai? — kvailas tai klausimas, jis žino. Bet ką nors ji atsakys į tai...

Nieko Urtė neatsakė, o tik patraukė pečiais.

— Visi juk negalime išvažiuoti, — stengėsi pateisinti Šimonienė.

— Aš tavęs dar visai nepažinau, Urte! — vėl Mikas.

— Ir visai nereikėjo, — nori Urtė pasakyti, bet užkando.

— Aš neįdomi, — tyliai atsakė Urtė.

— Bet daili mergelė, — pakuždėjo Mikas Sobrys.

Urtę lyg krauju nupylė. Ko nori tas vaikis! Kam jis čia dabar meilinasi? Ji nusisuko į langą ir, lyg į kaktą daužta, atšoko. Lauke tamsu, į lango stiklą atsispindi Miko veidas, bet toks... toks... Ne, Urtė nežino, į ką palyginti. Bet jai baisu, ir šaltas prakaitas nupylė ją staiga:

— Pone dieve, kas tai? — dejuoja ji širdyje, bet atsakymo ji negavo.

Tik ji jaučia, kad per nugarą eina šiurpuliai, lyg kas vandens kibirais piltų. Urtė nepažino dar likimo. Ir štai jis jai prisistatė. Miko veidas — tik kaukė, o už jo stovi Aukštujų Šimonių likimas.

Pasikalbėjus apie kasdieninius reikalus, atsikosėjo Sobrienė ir atsisuko pagaliau į Urtę:

— Na, Urtike, juk važiuosi šiandien su manim drauge?

Nusigando Urtė.

— Ak, jau šį vakarą!

Bet... Juo greičiau iš namų, juo geriau. Juk paskutiniu laiku namai tapo jai tiesiog pragaru. Tad atsakė:

— Gerai, važiuosiu.

— Drabužių skrynės galės bernas tarpšventėj atvažiuoti. Mums būtinai reikia mergos. Viena jau vakar išėjo, antra težadėjo po Naujų Metų pareiti. Rasi tau ir per anksti atrodo, bet tavo motinėlė sutiko...

— Kur jau mano motinėlė! — pamanė piktai Urtė, o garsiai pasakė:

— Man vis viena.

— O su alga ar sutinki?

— Su alga? Ar tai jau suderėta? Aš apie tai dar nieko nežinau. Man dar niekas nieko nesakė. Tai manęs neatsiklausus, jau ir alga suderėta. Puikiai!--ir Urtė piktai nusijuokė.

— Ne taip suderėta, ne taip nesuderėta, — ėmė teisintis Sobrienė, — tai ką manai prašyti?

— Na, ką duosite? Kas sukalbėta?

— Maniau duoti dešimt dolerių pinigais, ropučių įsodinsiu. Ką dar prašysi?

— Man vis viena, ką duosite, — buvo besakanti Urtė, bet čia jau ėmė Šimonienė atstovauti dukterį:

— Na, aš maniau kokį sijoną, kokį svarą vilnų ar linų.

Taip ir susilygo Urtė pas Sobrius.

— O jei stropi būsi, ir dovanų gausi, — pažadėjo Sobrienė, — visada mergoms ką nors dovanojau, kad gerai kiaules penėjo, veršius girdė. Tik paklusnios turi būti mano mergos; visada linksmos; nekenčiu susuktlūpių, — reikšmingai pažiūrėjo į Urtę jos šeimininkė.

Dar valandėlę be prasmės pasišnekėjus, Sobrienė pradėjo krapštyti namo:

— Kol parvažiuosime, bus visai vėlu. Mikai, eik, išstumk šlajas iš pastogės. Urte, tu apsitaisyk!

Įėjusi į stubelę Urtė rado verkiančią Anelę:

—Ko tu verki? Kas tau pasidarė?

— Man gaila tavęs, — šliukčiojo Anelė. — Nežinau, kas tėvams įpuolė tave būtinai, prieš tavo norą, Sobriams išduoti. O tas Sobriūtis man nėmaž nepatinka. Jis vis į tave žiūrėjo ir žiūrėjo akis išvertęs, lyg kad tave suėsti norėtų... Nevažiuok, bandyk dar atsibarti.

— Reikia tėvų klausyti, sesele!

— Bet aš pereitą naktį sapnavau, kad tave kaži kas įstūmė į baisiai gilią duobę, kuri buvo pilna purvų. Ir tu iš jos nebeišbridai. O aš tavęs taip šaukiau, taip šaukiau. Ir tu dingai. Dabar man įpuolė šitas sapnas. O ir tu pati yis sakydavai: jūs varote mane į pražūtį!

— Anele, į sapnus netikėk! — ramino Urtė seserį: — mes daug ką susapnuojame, ir visa kas ant vėjo išeina! Palik sveika ir ateik mane kada nors aplankyti.

— Ar tu nepareisi?

— Kada nors vėliau — rasi, bet taip greit ne!

Mielai Urtė būtų savo mažajai sesutei daugiau meilesnių žodžių tarusi, bet ašaros kliudė. Ir tai, ką ji sakė, atrodė, lyg piktumu kalbėta. Tai ji ir nutilo ir, nuėjusi į stubelės kampą, nusišluostė jau vėl tekančias ašaras.

(Bus daugiau)

Montreal, Canada

Pakėlė Algas

Keturios Dominion tekstilės dirbtuvės: Mount Royal, Merchant, Hochelaga ir General Machine Shop, pasirašė naują sutartį su United Textile darbininkų unija. 2,500 darbininkų gaus nuo 5 ligi 15 centų į valandą daugiau atlyginimo.

Nuo unijos pusės sutartį pasirašė Madelein Parent, einanti unijos pirmininko pareigas, kai tuo tarpu, unijos pirmininkas Kent Rowley, yra uždarytas kalėjime už vadovavimą streiko Lachutte.

Unijos organizatoriui pranešus apie laimėjimą, darbininkai sutiko paaukoti vienos savaitės pakeltų algų uždarbį į unijos Defence Fund, išlaisvinimui Kent Rowley.

Streikas Vickers Dirbtuvėj

260 Canadian Vickers darbininkų metė darbus protestuodami už paleidimą dviejų darbininkų iš darbo. Pasirodo, kad tie du darbininkai yra unijos tarpininkai ir kompanija juos paleido už pareikalavimą darbininkams pakelti algas.

Sulig neoficialiai paduotų žinių, yra manoma, kad streikuoja ne 260, bet 1,000. Taipgi yra manoma, kad streikas gali išsiplėsti toliau ir apimti visą Vickers kompanijos dirbtuvę, kurioj dirba keli tūkstančiai darbininkų.

Išvyksta Antra Jugoslavų Grupė

Šiais metais jau antra jugoslavų grupė iš 500 asmenų išvyksta į savo gimtinę Jugoslaviją laivu Radnik.

Prieš kiek laiko išvyko taipgi 500. Tokia jugoslavų emigracija iš Kanados reakcionieriams nelabai patinka, nes tai rodo, kad darbininkai netiki visiems gązdinimam apie siaučiantį Jugoslavijoje terorą ir vyksta tenai paneigdami visas čia Kanadoj turimas "laisves."

Išvyko ant Tabako Farmų

Rugpiūčio 4 dieną atsisveikino su montrealiečiais draugai J. ir N. Kisieliai ir išvyko ant tabako farmų į Ontarijos provinciją. Jie pirkosi farmą ir tikisi tenai nuolatiniai apsigyventi.

Draugė Nastutė Kisielienė priklausė prie Vilijos Choro ir kitų lietuvių organizacijų. Ji, kaipo solistė, turi gražų rekordą ir yra visų mylima. Dėl jos išvykimo Vilijos Choras tikrai apturėjo didelį smūgį.

Vilijos Choras įteikė draugei Kisielienei atsisveikinant gražią dovaną atminčiai ir palinkėjo laimingo gyvenimo naujoj vietoj.

Penki Milijonai Gyventojų Montreale?

50 metų atgal, Montrealas turėjo tik 264,164 gyventojų. Sulig pereitų metų statistikos, dabar Montreale randasi jau su virš vieno milijono. Jei Montrealas augs tokiu pat tempu ir toliau, kaip ligi šiol, tai už 50 metų turės 5 milijonus gyventojų. **Reporteris.**

★ ★

PHILADELPHIJOS DIDYSIS PIKNIKAS

Paramai Dienraščio Laisvės

— RĖNGIA —

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

SEKMADIENĮ

Rugpjūčio - August 31

CRESCENT PICNIC GROUNDS

56 CORNELL AVE., GLOUCESTER HEIGHTS, N. J.

ANT RYTOJAUS LABOR DAY ŠVENTĖ

Tai bus masinis sąskridis iš labai plačios apylinkės. Dalyvaus Brooklynas, Baltimorė ir daugelis iš Pennsylvanijos angliakasyklų miestų.

Didelė Salė Šokiams ir Gera Orkestra

Bus skanių valgių ir gėrimų. Alaus gausite didelėmis bačkomis ir mažesnėmis bačkutėmis. Taipgi galėsite gauti šaldytuvus prie bačkų.

Iš Brooklyno Busai Eis į Šį Pikniką

KELIONĖ $3.00 ROUND TRIP

Iš Central Brooklyno	Iš Williamsburgho
Nuo Leitos Įstaigos	Nuo Laisvės salės
56 Hudson Ave., 8:30 v. ryto	419 Lorimer St., 9-tą v. ryto

Brooklyniečiai, kurie norite busais važiuoti į šį pikniką, malonėkite tuojau užsisakyti vietas, bei įsigyti busų bilietus.

KELRODIS: Automobiliais iš Philadelphijos per Delaware Bridge keliu Crescent Blvd. (Route 130) nuo tilto 5 mailės iki Nicholson Rd. Čia ant vieno kampo yra Billy's Musical Bar, ant kito kampo Atlantic Gas Station; čia sukite po dešinei ir 1 blokas iki pikniko vietos.

Busais: Nuo Market St. Ferry, išėję laukan, neimkite kito buso, kaip tik No. 2 Gloucester Heights. Tas busas daveš iki pikniko. Busai iš ryto nuo 9:15 val. eina kas pusę valandos. Grįžtant iš parko busai eis nuo 6:11 P. M.

Iš New Yorko automobiliais važiuokite Route 1. Ties New Brunswick, prie Circle, sukite po kairei ir važiuokite apie 40 mailių iki Nicholson Rd., kur ant vieno kampo yra Billy's Musical Bar, ant kito kampo Atlantic Gas Station; čia sukite po dešinei ir už vieno bloko rasite pikniko vietą.

★ ★

Columbus, O. — Žaibas užmušė M. Johnstonienę, nutrenkdamas nuo tilto.

Paterson. — Šilkų audėjai laimėjo 7 ir pusę c. priedo valandai.

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

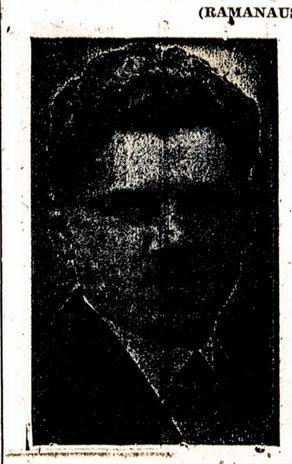

Laidotuvių Direktorius
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruoštа mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

RONKONKOMA
TELEPHONE STAGG 2-5045

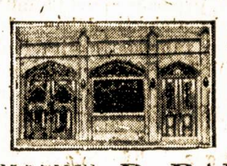

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Los Angeles, Calif.

Šis Bei Tas Apie Mūsų Veikimą

Pradžioj rugpj. mėnesio miesto parke įvyko draugiškas išvažiavimas. Buvo surengta per LLD 145 kp. ir Liet. Mot. Apšvietos Klubą. Išvažiavimas buvo pasekmingas ne tik finansiniai, bet taipgi buvo smagus dalyviams, kad buvo daug svečių iš svetur. Kiti net iš tolimų kolonijų atvykó ir buvo proga su daugeliu susieiti į pažintį.

Kadangi yra paprotys išvažiavimuose pasigaminti pietus ir prie stalų patarnauja organizacijų išrinktas komitetas. Šiuo sykiu buvo pagaminti pietūs ir prie stalų patarnavo kuris tik norėjo.

Rengėjai, gal būt manė, kad vasaros šiltame ore neatvyks daug žmonių pietauti, todėl, kada atėjo laikas duoti pietus, pasijuto, kad maisto bus stoka. Tas rengėjus padėjo į blogą padėtį ir turėjo skūpauti — ne visiems buvo gana maisto ir kitokių reikmenų. Tikiuosi, kitą sykį rengėjai stengsis užganėdinti visus svečius. Nors rengėjai labai nuoširdžiai dirbo ir stengėsi visus užganėdinti, bet kartais ir geri norai nueina veltui ir padaro nesmagumo.

Svečių buvo; d. K. Karosienė iš Oaklando, V. Andrulis iš Chicagos, d. Eva Vegelienė, A. Česnienė ir Mrs. Petrauskienė iš Backersfield, d. Simėnas su sūnum iš New Jersey, ir d. Stočkai, rodos, iš Chicagos. Taipgi keletas, kurių nebuvo progos susipažinti.

Draugė K. Karosienė buvo pakviesta pakalbėti. Ji savo kalboj pažymėjo, kad Los Angeles ir San Francisco su Oaklandu trumpoj ateityj bus trečia didžioji lietuvių kolonija ir todėl turime daugiau darbuotis gavime naujų skaitytojų dėl Vilnies ir Laisvės. Reikia turėti savo žinių skyrius laikraščiuose. Taipgi pabrėžė, kad Oaklandas daug laimėjo rinkimuose prieš reakcijos atakas ir turi pažangių žmonių miesto taryboje. Todėl, atėjus rinkimams, turime laimėti ir visoj valstijoj.

Išvažiavimo nuotaika buvo labai draugiška ir per d. Andrulį keletas Vilnies skaitytojų atsinaujino savo prenumeratas,

Draugas Andrulis atsisakė kalbėti parke, nes jam buvo rengiamos prakalbos pirmadienio vakare. **A.**

Vieni Atvyksta, Kiti Rengiasi Išvykti

Šiuo laiku atvyko į Los Angeles ir mano apsigyventi d. Sakalienė iš Chicagos, Jonas Švedas su šeima iš Bostono, d. Simėnas su sūnum iš New Jersey ir keletas kitų lietuvių, kurie mano pasilikti Los Angeles mieste.

Bet tuo patim laiku rengiasi išvažiuoti iš Los Angeles mūsų geri draugai ir veikėjai Petras ir Natalija Petruliai, Mikas ir Ona Pukiai, jau seni gyventojai ir nuoširdūs darbininkų klasės rėmėjai.

Draugė N. Petrulienė — gera veikėja ir užima net tris vietas organizacijose. Draugas Mikas Pukis jau eilė metų fin. sekr. LDS 35 kp. ir daug veikia. Tai, kaip matome, neteksime dviejų šeimų ir nuoširdžių veikėjų Los Angeles lietuvių tarpe.

Draugai Petruliai ir draugai Pukiai buvo nuvykę praleisti atostogas pas Oregono valstijos lietuvius ūkininkus. Ten būdami, labai pamylo ūkio gyvenimą ir jie ten mano vykti ir ūkininkauti.

Draugai Leo ir Marė Pulsiskiai išvyksta į Chicagą. Taipgi malonūs ir geri draugai.

Nors gaila gerų draugų ir mūsų veikėjų, kad jie padarys trūkumą mūsų kolonijoj veikime, bet kiekvienas veikia sulyg savo geriausio supratimo, kaip atrodo geriau. Todėl mums lieka tik linkėti jiems geriausios kloties jų gyvenime.

Draugai Levanai Leidžia Vakacijas

Liepos 20 d. apvezdino savo mylimą sūnų ir porai savaičių jaunavedžiai buvo išvykę praleisti medaus mėnesį. Vėliau, kada jaunavedžiai sugrįžo, tai tėvai jiems pavedė stubos reikalus tvarkyti, o tėvai — d. Ignas ir Anna Levanai išvyko sau švęsti atostogas į Coalinga, Calif. valstybinį parką. Jie rašo mums laiškutį ir džiaugiasi, kad puikiai laiką sunaudojo ir matė daug įvairumų.

Susveiko Draugas P. Repecka

LDS 35 kp. susirinkime, rugpj. 13 d. jau buvo atvykęs į susirinkimą d. P. Repecka. Kaip daugumai yra žinoma, d. Repecką per virš porą mėnesių sunkiai vargino nelemta liga ir niekur negalėjo dalyvauti.

Girdėtis, kad jo sveikata gerokai taisosi, tai linksma, kad galės bendrai veikti mūsų mylimas veikėjas ir korespondentas. **Alvinas.**

LLD 145 Kp. Būsimas Susirinkimas

Visados yra smagu dalyvauti susirinkime, kada randasi daug narių, todėl su šiuomi pranešu, kad sekantis mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo (Sept.) 7 d., 11 val. ryte, 435 S. Boyle Ave., Tarptautinio Instituto svetainėje.

Visi nariai ir draugai, malonėkite skaitlingai dalyvauti susirinkime ir rūpintis darbininkų organizacijos reikalais. Organizacijų susirinkimai, tai mūsų mokykla. Randasi narių, kurie labai daug žino būdami namuos, bet ant organizacijos susirinkimo nė akių neparodo. Tokis žinojimas tik skeletonas (griaučiai) pasilieka tikrame žmonių gyvenime.

Man vienas draugas rašo laiške, kad jis nenori prigulėti į LLD todėl, kad ta organizacija nesirūpina ekonominiais ir politiniais reikalais, ir būk išleidžia tik daineles ir pasakaites.

Vėliau patyriau, kad tas draugutis neskaito darbininkiško laikraščio ir, gal būt, neskaito nė tos organizacijos raštų. Taipgi per visą tą laiką, kai įstojo į LLD. dar nėra buvęs kuopos susirinkime. Aš labai abejoju, ar tas draugutis žino skirtumą, kas yra ekonomija ir politika. Bet tokie žmonės mėgsta pasakyti, kad LLD nesirūpina su ekonomija ir politika, ir raštai tik pasakaitės ir dainelės.

LLD dar neturi sau lygios apšvietos ir kultūros srityje. Bet randasi žmonių, kurie pagieda, kaip betvarkė višta — kritikuoja, ką pats nežino. Jeigu tokie nariai dalyvautų organizacijų susirinkimuose ir skaitytų LLD raštus, tai taip tuščiai nesvajotų ir suprastų tikrą gyvenimo dalyką. Todėl, nepamirškite LLD susirinkimo rugs. 7 d. ir verbuokime naujus narius į 145 kp.

Fin. Sekr., **J. Alvinas.**

Tarptautinės Prakalbos

Rugpj. 15 d., Embassy Auditorijoje įvyko masinės prakalbos. Surengė Los Angeles miesto Komunistų partija tikslu kovai prieš diskriminaciją negrų ir meksikonų, už paliuosavimą Eugene Dennis ir prieš varžymą civilių teisių. Prakalbos tęsėsi per dvi ir pusę valandų. Buvo trys kalbėtojai, vietiniai ir Brooklyno kaunsilmanas Peter V. Cacchione. Žmonių buvo kuipna svetainė ir galerijos. **A.**

Tuo laiku, kada buvo atvykęs į Los Angeles svečiuotis d. V. Andrulis, jam buvo surengtos prakalbos. Laike prakalbų, rugp. 3 d., rinkta aukos. Kitos aukos buvo priduotos pirmiau to laiko. Aukotojų vardai, kurie mums yra žinomi:

Po $10: LLD 145 kuopa ir J. E. Babičiai.

J. M. Moksloveckai $8.

Po $5: A. M. Bušai, M. O. Pukiai, Ant. Talandzevičius, G. A. Bernotai, P. J. Pupiai, P. K. Repeckai.

Po $2: L. M. Peters, J. K. Urbai.

Po $1: Alma Brent, Anna Babrauskienė, S. Slesariunienė, M. Radienė, A. Čiberkis, J. M. Alvinai, N. Petrulienė, U. Bagdonienė.

Viso $70.

LLD 145 kuopos vardu, tariame visiems aukotojams širdingai ačiu!

Aukos rinktos Vilnies dienraščio reikalams ir perduotos, kur jos priklauso.

J. Alvinas.

Svarbus Pranešimas

Visiems gerai žinomas filmininkas Jurgis Klimas, pasimojo didelio masto darbą ir prašo visų mūsų organizacijų su juom kooperuoti.

Jis turi filmą, kurią parvežė Antanas Bimba iš Lietuvos, sakosi, kad dar daugelyje kolonijų nebuvo rodyta ir yra svarbu, kad ją matytų.

Antra filma, tai pirmutinė lietuvių kalboje filma, labai graži, spalvota filma, užsivadina KUPROTAS OŽELIS. Tai iš Lietuvos gyvenimo, muzikalė komedija.

Trečia filma, tai iš Lietuvių Meno ir Kultūros Festivalio, įvykusio Chicagoje, pereitą rudenį.

Yra prašoma, kad kuriose kolonijose jau buvo rodyta filmos iš Lietuvos ir Kuprotas Oželis, vis vien nepasitraukti iš šio darbo, nes bus parodytos ir kitos interesingos ir svarbios filmos, ir tuomet bus galima sudaryti tą tinklą, su kurio pagalba bus galima pereiti visas lietuvių kolonijas.

Todėl, draugai, rugpjūčio mėnesio susirinkimuose aptarkite ir man tuoj praneškite, apie kurį laiką jums bus patogiau suruošti tinkamą vakarą. Kaip tik pikinikai pasibaigs, šis darbas turėtų prasidėti. Tad, draugai, praneškite, kada darbas bus galima pradėti.

Rašykite į GEO. KLIMAS (filmininkas kalbančių filmų, gamintojas ir rodytojas), 669 — 6th AVENUE, BROOKLYN 15, N. Y.

WATERBURY, CONN.

ONAI VILEIŠIENEI ĮTEIKTAS JOS DUKTERS LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Šeštadienio iš 9 d. rugpjūčio Laisvėje tilpo *Laiškas iš Lietuvos Dukters Vileišytės Motinai Vileišienei.* Kadangi netoli nuo manęs gyvena Ona Vileišienė, tai nusprendžiau nunešti tą Laisvės numerį, lai ji pasiskaito . Laiške pati Vileišytė prašo Laisvės patarpininkauti, nes ji nežino motinos antrašo.

Nuėjau, paspaudžiau skambutį. Išėjo Vileišienės sūnus Kazys. Pasakiau, kame atsilankymo tikslas—kad atnešiau Laisvės numerį, kuriame telpa minimas laiškas. Jis man sako, kad jau žino apie tą laišką . . . Bet štai duryse pasirodo ir Ona Vileišienė. Perstačiau ir jai dalyką. Ji norėjo, kad palikčiau tą Laisvės numerį, bet kadangi vos buvau gavęs ir negalėjau palikti, tai galėjau duoti tik pasiskaityti ir pasiimti rašančios dukters antrašą.

Suėjome į vidų. Motina paprašė sūnaus Kazio perskaityti laišką. Jis skaitė ramiai, iki daėjo, kur sako: "1947 metų 27 d. kovo grįžau su vaikučiais į Vilnių, Kauną. Vilniuje pamačiau baisius karo audros likučius, kurie jau aptvarkyti. Namo, kuriame mes gyvenome daug metų, neradau, liko tik griuvėsiai." Čia Kazys pradėjo kaip tai neaiškiai skaityti.

Kada jis daskaitė, kur Vileišytė rašo: "Gyvendama Rusijos gilumoje, nuo 1941 iki 1947 metų, bado, šalčio ir karo baisenybių nemačiau. Dirbau ramiai miškų plukdymo kontoroje, mano sūnus Gedeminas mokėsi mokykloje, dukrelė Rėda gražiai augo," — laiško skaitymą pertraukė Ona Vileišienė, tardama sūnui, kad jiems kokis ten lenkas pabėgėlis rašė, jog dukra Birūta Vileišytė dirbo ne kontoroje, o prie medžių plukdymo darbo.

—Žinai, mama, jinai turi taip rašyti, ne kaip ji nori, bet kaip jai diktuoja,—įkirto laišką skaitęs Kazys. Ir nuo čia jis skaitydamas laišką darė vis savas pastabas. O kada baigė skaitęs, tai Kazys Vileišis sako:

—Netikiu tam, ką ji rašo!

—Jeigu jūs jau netikite ir savo sesutės žodžiams, tai aš suprantu,- kas jūs per vienas esate,—pastebėjau jam. Tada Kazys karštai pradėjo:

—Ar tu žinai organizaciją, iš kurios Laisvė gauna pinigų? —ir dar kokį ten vardą minėjo.

Aš jam atsakiau, kad aš nieko nežinau apie tokią organizaciją, kuri duotų Laisvei pinigų. Bet tamsta galėjai labai lengvai įsitikinti, jeigu būtum sekmadienį, 3 d. rugpjūčio, atsilankęs į Lietuvių Parką, tai būtum pamatęs, kas tikrai Laisvę palaiko. Laisvės palaikymui ten buvo rengiamas piknikas. Laisvę palaiko savo pinigais tūkstančiai demokratinių lietuvių, kurie ją prenumeruoja, jai parengimus ruošia, remia ir ją platina.

Kazys pavadino "durniais" ir net fašistais tuos, kas remia Laisvę. Man jau buvo besibaigianti kantrybė, norėjau apsisukti ir išeiti, bet sumaniau patirti, kaip Kazys teisinsis dėl pabėgimo iš Lietuvos. Tuo kartu jis sako.

—Jūs tur būt esate komunistas. O Antanas Bimba ar priklauso prie komunistų?

Kas liečia mane, — sakau jam, — taj aš čia neatėjau pas jus išpažintį atlikti, bet atnešiau jūsų sesers laišką, antrašuotą jūsų motinai. Kas dėl Bimbos politinių įsitikinimų, tai paklauskite jo paties. Bet aš noriu žinoti, kodėl jūs pabėgote iš Lietuvos? Kas jus vertė bėgti iš tėvų žemės?

Kazys papasakojo, kad jis buvo įregistruotas, kaipo gydytojas, ir pagal vokiečių reikalavimą turėjo važiuoti į Vokietiją. Vokietijoje jis laisvai gyveno, turėjo pasą ir pabėgęs į Šveicariją, o iš ten į Franciją ir atvyko į Ameriką.

Tada jam pastebėjau, kad jis dar karo metu iš Lietuvos išvažiavo, reiškia, jis nieko nežino apie tarybinę tvarką Lietuvoje, kuri atsisteigė hitlerininkus išvijus. Jis sakė, kad jam apie Lietuvą rašo laiškus kokis tai lenkas. Net norėjo man parodyti tuos laiškus, bet aš jam atsakiau, kad nelabai daug esu susipažinęs su lenkų kalba, o kita, man toki laiškai ir neinteresingi, man daugiau interesingas jo sesers Birūtos laiškas, negu kokio ten pabėgėlio lenko.

Klausiau Kazio, ką jis veikė Lietuvoje tarpe 1940 ir 1941 metų. Jis pasigyrė, kad būk veikė išvien su jaunais komunistais, ir pradėjo kalbą prieš tarybinę santvarką, kaip kalba visi pabėgėliai apie "vežimus į Sibirą." Iš to pasirodė, su kokiais jis "jaunais komunistais" veikė. Dar daugiau, jis pareiškė, kad Vokietijai besirengiant pulti ant Tarybų Lietuvos jiems buvo pranešta ir įsakyta sukilti. Jis sakė, kad buvo durnių, kurie sukilo, ir todėl daug lietuvių žuvo.

Pastačiau klausimą, kaip gi Smetonos viešpatavimo laikais, ar gerai buvo Lietuvoje? ir kodėl Kazys Grinius be pasipriešinimo perdavė smetoninnkams valdžią? Jis teisino Grinių. Sakė, kad kariuomenė buvo revoliuciją padarius, kad Grinius demokratas.

Pareiškiau, kad Grinius pasirodė tikras lepšė, kad jis geruoju atidavė valdžią, už tai jam vėliau Smetona pensiją davė. Smetonininkai tuojaus susaudė keturis Lietuvos liaudies vadus—Karolį Požėlą, Kazį Giedrį, J. Greifenbergerį ir jaunuolį R. Čiornį.

Kazys Vileišis pasigyrė, kad jis su Požėla buvę geri draugai. Čia jam pastebėjau, kaip tai galėjo būti, nes Kazys yra gimęs 1915 metais, o Smetonos šaika Požėlą sušaudė 1926 m., reiškia, Kazys buvo dar tik vaikas, 11 metų, kada smetoninninkai sušaudė Požėlą. Jis į tą mano pastabą nieko neatsakė...

Leidausi namų link. Kazys pasisiūlė palydėti mane ir taip mes abu ėjome apie penkis blokus.

Apie jį buvau pirmiau girdėjęs. Pora mėnesių atgal su T. Matu kalbėjausi. Matas man pasakojo, kad Kazys Vileišis yra "kvailys," kad jis nieko nepasako prieš tarybinę Lietuvą ir Tarybų Sąjungą. Tada Matui pastebėjau, kad gal būt ten viskas gerai, tai jaunuolis nieko ir nepasako. Bet socialistas Matas jį smarkiai barė ir stiprių žodžių jo antrašu nesigailėjo.

Dabar, kada gavau progą pasikalbėti su Kaziu, tai išeina, kad jis jau mokosi kalbėti taip, kaip jo sesuo ponia Devenienė kalba, arba kiti pabėgėliai. Gal dabar ir Tamas Matas kvailiu jo nevadins.

Kas dėl Onos Vileišienės, tai ji yra sena moteris. Jos pasakos taip pat senos. Pasitikiu, kad jai suteikė džiaugsmo dukters Birūtos laiškas, kad dukra sveika, gyvą ir patenkinta.

S. Meison.

Neverta Tartis su Anglais, Sako Egiptas

Lake Success, N. Y. — Egipto premjeras Nokrašy Paša atmetė Brazilijos pasiūlymą, kad ginčas tarp Anglijos ir Egipto būtų išspręstas per judviejų derybas. Nokrašy pareiškė, jog tuščias būtų darbas dar mėgint su Anglija susitart, nes anglai vis tryps toj pačioj vietoj, kaip ir pirmesnėse derybose. Egiptas todėl reikalauja, kad Jungtin. Tautų Taryba priverstų anglus pasitraukt iš to krašto.

PRANEŠIMAI

MONTELLO, MASS.

Metinis piknikas. Rengia Liuosybės Choras, įvyks rugp. 30 d., ir rugsėjo 1 d. Pradžia 1 val. dieną (abiejose dienose). Bus muzikalė programa; sportas, įvairių valgių ir gėrimų. Pirmadienį, šokiams bus gera muzika, įvairios grupės dainuos naujas dainas. Iždanga veltui. Įvyks Lietuvių Taut. Namo Parke, prie Winter St., Keswick Rd. Kviečiame visus dalyvauti. — Kom.

(198-200)

PARDAVIMAI

PHILADELPHIA, PA.
Parsiduoda

Parsiduoda bučernės ir grosernės įrengimai — karas, namas, krautuvės patalpa ir 6 kambarių apartmentas su maudynėmis. 3 lotai jungiasi su namu, pievukė ir medžiai. Biznis įsteigtas 24 metai. Bendra kaina $11,500. Kreipkitės:
Nellie Statkevicz
7901 Laycock Ave., Philadelphia, Pa.
Telefonas ST. 9-1512
(195-200)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS | **HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS**

REIKALINGOS
Siuvamųjų Mašinų Operatorės
Su arba be patyrimo

Nuolatinis Darbas
Vakacijos su alga
Lengvūs Išdirbiniai
Linksma Aplinkuma
Tik Dieninis Darbas

KREIPKITĖS
DU-RAY MILLS, Inc.
Michelin Building, Milltown, N. J.
(194-200)

Merginos — žiūrėkite — Moterys
LENGVAS SVARBUS SĖDINT SUŠTATYMO IR MAŠINOS DARBAS
Pradinė alga 65 iki 70c į valandą. Po įsidirbimo periodo, dirbančiosios nuo kavalkų, uždirba po 80c iki 90c į valandą. Valandos: 8 A.M. iki 4:30 P.M.
LEVITON MFG. CO.
Employment ofisas atdaras nuo pirmadienio iki penktadienio, **236 Greenpoint Avenue,** Brooklyn. G.G. Crosstown Ind. Suow. Greenpoint Ave. Stotis
(203)

NAMŲ DARBININKĖ
Guolis ant vietos. Pagelbėjimui prie virimo ir priežiūrai vaiko.
Saukite Sheepshead 3-1731
(197-9)

OPERATORĖS
Abelnam Darbui Darbininkės ir Pagelbinė Forelady
ANTOINETTE DRESS Co.
1280 Willoughby Ave., Brookyn
BMT 14th St. line to Jefferson Station.
(197-9)

Cranford-Elizabeth, New Jersey

Sheralį Laidos Antradienį

Vaclovas K. Sheralis bus laidojamas antradienį, rugpjūčio 26-tą, Rosehill krematorijoje, Lindene. Išlydės 2 val. po pietų, iš graboriaus Petrick šermeninės, 635 Wood Ave., Linden, kur jis pašarvotas. Mirė rugpjūčio 22-rą.

Laidotuvėse atsisveikinimo kalbą pasakys Jonas Siurba, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Centro sekretorius, iš Brooklyno.

Velionies našlė Lillian, sūnus Wallace ir nariai tų organizacijų, kuriose draugas Sheralis priklausė ir daug darbavosi, gailiai liūdi netekę pavyzdingo vyro-tėvo ir draugo. Draugai ir pažįstami teiks velioniui paskutinę pagarbą ir šeimai užuojautą atvykimu į šermenis ir laidotuves. **D.**

Marseille, Franc. —Anglai deportavo 4,500 benamių žydų į Vokietiją.

NAUJI FUR COATS

Nauji visokios rūšies kailiniai (fur coats)

GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMOMIS KAINOMIS

Pilnas aptarnavimas visokiu darbu prie kailinių:

Pataisymai, Madų Perdirbimai ir Išvalymai.

WARRIS' FUR SHOP
735 North Main St.
BROCKTON 7, MASS.
Telefonas Brockton 8-1246

Sulyg sutarties iš anksto, laikysime krautuvę atdarą vakarais ir sekmadieniais.

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

Geri Nuolatiniai Darbai pas
STANLEY TOOLS
VYRAI
Diržų Tekintojai
Jack Polišiuotojai
Jack Polišiavimui Mokiniai
Materiolų Kraustytojai

MOTERYS
Dėžių Darytojos
Dėžių Darimui Mokinės
Prie Stalų Darbininkės
Sustatytojos

Kreipkitės:
EMPLOYMENT OFFICE
Elm & Church Sts.
New Britain, Conn.
(197-202)

REIKALINGI OPERATORIAI IR FINISERIAI prie MOTERIŠKŲ KOATŲ
AUKŠČIAUSIOS ALGOS.
NUOLATINIS DARBAS.
LIETUVIS FORMANAS
DEL CLOTHING COMPANY
900 PASSAIC AVENUE
EAST NEWARK, NEW JERSEY
TELEFONAS HUMBOLDT 5-4060.
(200)

TYRINĖS MAŽĄSIAS KARINES SUKTYBES

Washington. — Republikonas kongresmanas G. H. Bender pranešė, kad jo vadovaujama kongresinė komisija tyrinės 147 atsitikimus, kur karinių užsakymų kontraktoriai išgavo iš valdžios 2 iki 4 milionų dolerių daugiau, negu reikėjo. Benderis nieko nesako apie didžiąsias bilionų dolerių suktybes.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLenmore 5-6191

Matthew A. BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.
Tel. MArket 2-5172

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Tėvai ir Vaikai Galės Linksmai Pabuvoti Komunistų Piknike

Ekspertai vaikams kempių prižiūrėtojai — vedėjai, vedėjams patarėjai susidomėjo komunistui kaunsilmanui Peter V. Cacchione pagerbti ir partijai paremti ruošiamu masiniu pikniku rugsėjo (Sept.) 7-tą, sekmadienį, Rockaway kurorto privatiškame puikiame plote.

Visa tai reiškia, kad nuvykę su mažais ir jaunukais vaikais tėvai galės piknikauti be rūpesties vaikais. O vaikai tuo tarpu turės smagiausią dieną. Jiems čia bus suorganizuota visokiausios žaismės, užsiėmimai su jų pačių amžiaus ir polinkių jaunamečiais piknikautojais. Jiems parūpinta dailės ir rankdarbių, prūdas, žaismavietė ir Charles Chaplino filmos.

Piknikas vyks nuo 10 ryto iki pusiaunakčio.

Pikniko programa susidės iš muzikos, dainų, sporto, liaudies šokių ir žaismių, visokių kontestų, atvirame ore šokių, plaukiojimo. Taip pat gausime visokių gerų valgių. Tautinės grupės kiekviena prisidės programoje ir su tautiniais valgiais.

Lietuvių Komunistų Klubas irgi kai kuo lietuvišku prisidės. Klubas taip pat tikisi, kad lietuviai masiniai dalyvaus šioje pramogoje ir prašo įsigyti iš anksto tikietus pas klubo narius. Kaina $1. Jaunesniems 14 metų vaikams įėjimas nemokamas. Taigi, ruoškitės visi atvykti. Atsiveskite vaikus ir anūkus.

Zionistų organizacija suruošė pikietą prie Anglijos konsulato, New Yorke, rugpjūčio 25-tos popietį, protestui prieš persekiojimą laivu Exodus 1947 keliavusių į Palestiną žydų.

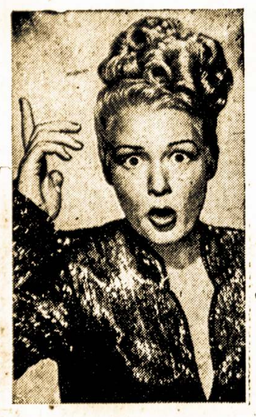

Betty Hutton juokingoje, linksmoje komedijoje "The Perils of Pauline."

Progresyviai Piliečiai Ragina Palaikyti Vaikams Priežiūras

Progresive Citizens of America viršininkas šioje valstijoje, Paul Trilling, parašė majorui O'Dwyer laišką, protestuodamas prieš planuojamą uždarymą 22 vaikams priežiūrų ateinančio mėnesio 30-tą. Miesto valdžia sako, jog priežiūras uždarys dėl to, kad republikoniška valstijos valdžia neduoda joms pinigų.

Trilling priminė majorui jo prižadą, teiktą praėjusio balandžio 7-tą, kad nei viena prižiūrėtuvė nebūsianti uždaryta šiais metais. O dabar paskelbta, kad uždarys 22 priežiūros įstaigas. Liktų visame mieste dar 74 priežiūros, bet tos toli nepadengia reikalavimų. Uždarysimosios priglaudė tūkstantį vaikų ir dar turėjo 3,500 prašymų priimti vaikų, kurių negalėjo patenkinti dėl stokos vietos.

Trilling nurodo, kad nebuvimas priežiūrų stumia vaikus į blogdarybę. Jis reikalauja, kad majoras surastų būdą paskirti pinigų priežiūrų išlaikymui.

Barnyje už Šunį Nušovė Veteraną

John Ward, 21 metų, veteranas, praėjusį pirmadienį patėvio tapo nušautas barnyje už šunį, jei tikėti patėvio aiškinimui. Veteraną nušovęs patėvis Frank Carton, 36 m., gyvenąs 23-05—30th Ave., Astorijoje, pats pasidavė policijai.

Anot patėvio, jo posūnis pradėjęs keistai elgtis po sugrįžimo iš karinės tarnybos. Kai kada būdavęs taip arzus, jog pradėdavęs daužyti rakandus ir indus. Nakčia jis išvedęs pavedžioti šunį ir grįžęs pasakęs, kad jis šunį prigirdė. Jie baręsi už tai. Po to, posūniui išėjus, patėvis nuėjęs į jo kambarį, būk ten radęs posūnio parsivežtą iš Vokietijos pištalietą. Tuo tarpu parėjęs posūnis, jiedu pradėję varžytis už pištalietą ir patėvis suvaręs į posūnį keturias kulkas.

Kaimynai, sakoma, kalba kitaip. Jie sakė, jog Carton išvakarėse gyręsis šunį pats atidavęs kitiems. Kaip ten nebuvę, matyti, vargšas veteranas turėjęs ne kokį gyvenimą, jeigu jam ištikro reikėjo 2:30 nakties vesti šunį pavedžioti ir pergyventi patėvio kratas jo kambaryje. Atrodo, kad gal jis mažiau teisių teturėjęs namie ir už ta šunį. Patėvį sulaikė po areštu tolimesniam kvotimui.

APDEGĖ NAMUKAS IR KRAUTUVĖ

Penktadienio popietį apdegė garadžius, namukas užpakalyje garadžiaus ir vaisių krautuvė, esanti ant kampo Lorimer ir Grand Sts. Iš karto aukštyn iššokusios ir vėjo nešamos į pietvakarius liepsnos atrodė pavojumi ir skersai gatvę stovinčiam Danilevičių namui, bet atskubėję gaisragesiai greit ugnį suvaldė.

Ar Jau Užsiregistravot Busą į Philadelphią?

Važiavimas į philadelphiečių rengiamą Laisvės naudai pikniką įvyks jau šį sekmadienį, 31-mą rugpjūčio, paskutinę dieną šio mėnesio. Ir jau laikas turėti tam važiavimui užsakytą vietą busuose, kurie išeis nuo Laisvės salės 9 val. ryto.

Piknikas rengiamas Philadelphijos ir tos apylinkės kitų miestų lietuvių organizacijų, dienraščio Laisvės naudai, bus gražioje vietoje. Crescent Picnic Grounds, 56 Cornell Ave., Gloucester Heights, N. J., yra puikiausia iš galimų gauti toje apylinkėje.

Prašome tuojau užsisakyti buse vietą, kad turėtumėt progą ten nuvykti ir pasimatyti, pabuvoti su Philadelphijos ir apylinkių lietuviais. Busais kelionė $3 (round trip). Tikietai gaunami Laisvės raštinėje.

Iš Central Brooklyno, nuo Napoleono Leitos įstaigos, 56 Hudson Ave., busas išeis 8:30.

Iš Williamsburgo, nuo Laisvės salės, 419 Lorimer St., išeis 9 val.

Aido Choras Turės Koncertą

Nepaisant, kad Aido Choras ruošiasi dalyvauti LMS Festivalyje šį rudenį, dar turės ir savo metinį koncertą. Tas koncertas įvyks spalių (October) 18 dieną. Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainėje.

Toliau bus daugiau rašoma apie šį koncertą. Dabartiniu laiku prašomos visos organizacijos tą dieną nieko nerengti ir paraginti savo narius koncerte dalyvauti. Taipgi prašomi ir pavieniai pasižymėti šią dieną jūsų kalendoriuje.

Ar ten bus šokiai ir užkandžiai? Kiek bus įžangos bilietas? Kokia bus koncertinė programa? — Tas viskas bus apkalbėta ir pranešta vėliau. Tik tiek galima prie šio pridėti, kad Aido Choras niekada nėra savo rėmėjų suvylęs, nesuvils ir šį kartą. Taigi rengkimės koncerte dalyvauti.

A. C. K.

Mirė

Jonas Matusevičius, 64 m. amžiaus. Gyveno po 272 Rutledge St., Brooklyn, N. Y. Mirė rugpjūčio 24 d., Greenpoint Ligoninėj, Brooklyne. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Laidotuvės įvyks rugpjūčio 28 d., Šv. Jono kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime 3 dukteris, May, Angela, Helen, 3 sūnus, Ludwig, John ir Albert ir 3 anukus.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Karščiausia Rugpjūčio 24-ta; Miestiečiai Gaivinosi Pajūryje

Jeigu jums atrodė oras per šiltas praėjusį sekmadienį, tai nebuvo išsisvajotas jausmas. Temperatūra prašoko virš 60 metų rekordą tai dienai, buvo 91.8 laipsniai. Pirmesnė šilčiausia 24-ta buvusi 90 laipsnių, 1885 metais. O pirmesnė šalčiausia — 51 laipsnis, 1890 metais.

Šilumai pasitaikius nedirbamą dieną, New Yorko miestas atrodė apleistas. Kur neatrodys, kad milionai žmonių buvo išbėgę į pajūrius. Mūsų garsusis Coney Island turėjęs apie 1,100,000 lankytojų. Biskį toliau esąs Rockaway Beach —1,350,000. Net mažiukas Orchard Beach, Bronxe, turėjęs 90,000. Desėtkai tūkstančių kitų, galinčių nuvažiuoti toliau, maudėsi didžiajame Jones Beach. Daug vaikų ir jaunukų maudėsi neoficialėse, uždraustose plaukiojimui upėse, balose.

Miestavieji prūdai taipgi buvo "apgulos" stovyje. Dar kiti žmonės pasklido po parkus.

Dėka gerai sargybai, iš milionų buvusių pajūriuose niekas nepriėgėrė, tik vienas nardytojas prie Gravesand Bay nėrė per giliai, pasiekė dugną su galva ir nusilaužė sprandą.

Zakarauskai Atostogavo pas Bloznelius

Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo gaspadorius Juozas Zakarauskas su savo žmona Ona grįžo iš atostogų, kurias linksmai praleido ant Bloznelių ūkio, Catskill kalnuose. Išbuvę ten ištisas dvi savaites, Zakarauskai džiaugiasi sustiprėję sveikata ir gražiai atrodo. Jie taipgi yra dėkingi Blozneliams už vaišingumą ir gražų apsiėjimą. Sako, buvom sočiai maitinami, gavom apsčiai vaisių ir daržovių, — valgėme, ilsėjomės ir maudėmės, kiek tik norėjom. Juozas dabar 25 svarais pasunkėjo ir sutvirtėjo taip, kad dar geriau galės aptarnauti savo skaitlingą publiką, kuri apsilanko kliube, ir kviečia visus dažniau su juo pasimatyti.

Rep. S.

New Yorko policija areštavo brolius Paul ir John Zaplacinski, iš Toronto, įtarimu, kad gal jie turėję ką bendra su išplėšimu iš tenykščio banko $200,000.

Pigiausiai Mokanti Krautuvė

CIO Retail and Wholesale Employees Lokalo 830-to viršininkai sako, kad Hecht krautuvės, parduodančios ant kredito, yra pigiausios--ne kai nomis ant prekių, bet darbininkams algomis.

Unijistai pradėjo krautuvę pikietuoti. Moteris pikietuotoja išsireiškė, kad jinai nėra pirkusi sau naujos suknelės per trejus metus ir čeverykų per dvejus metus. Priežastis: iš dabartinės algos neištenka viskam tam pinigų. Ji sako, "aš lopau ir lopau senus."

Mrs. Larry Harrop iš patikrinimų departmento nusiskundė, kad jai sunku apsirengti taip, kaip reikėtų apsirengti esant tokiame darbe. To nedaleidžia stoka pinigų. Jai moką $26. Atrokavus taksus, socialiam saugumui ir kitas duokles, ji parsineša namo $22.

Mrs. Mildred Mocknis, pardavinėtoja, sakė, kad jos (išdirbusi jau tris metus toje krautuvėje) alga yra $26, bet "komišinais" už pardavimus ji dasidirbanti iki $35. Iš to ji turi išgyventi pati ir išlaikyti motiną.

John Rudnicki, ten dirbas nuo 1928 metų ir esąs patarėju departmente, gaunąs aukščiausią iš nepardavinėjančių darbininkų algą, $43. Pirm susiorganizavimo unijos, prieš dešimtį metų, jis gaudavęs po $19 per savaitę.

Tie ir kiti darbininkai vienbalsiai pareiškia, kad jie sustreikavo dėl to, kad negali pragyventi iš savo uždarbio. Imant bendrai uždirbančius mažiausia ir daugiausia, vidutinė pardavinėtojų alga siekianti iki $37.40, kitų visokių krautuvės darbininkų algos iki $32.40. Ši paskiausioji suma gaunama apie 60 nuošimčių čia dirbančiųjų, sako unijos viršininkai.

Unija reikalauja po $35 mažiausios algos pradedantiems ir po $10 pridėti visiems krautuvėje dirbantiems, kad nors maž-daug priartinti šios krautuvės algas prie kitų darbininkų algų panašiuose darbuose. Tačiau savininkai ne tiktai nepildo reikalavimų, bet dar atsisakė ir su unija tartis.

Alicia Markova ir Anton Dolin, žymusis Amerikos klasikinio baleto tymas.

ĄDANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

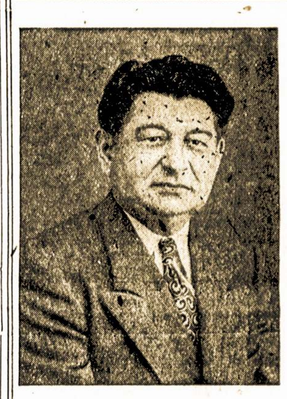

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174
Peter Kapiskas

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

BAR & GRILL
Lietuviška Aludė
DEGTINĖ, VYNAS IR ALUS
Kanados Black Horse Ale
JOSEPH ZEIDAT
411 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Didelis Išpardavimas!
Daimantai, Laikrodžiai, Platinumai ir Džiuleriai
Parduodami Labai Nužemintom Kainom.
Nepaprastai Žemom Kainom!
Aukso, Platinum žiedai, Kryžiai, Laketukai, Branzalietai ir Spilkos.
Taipgi Links ir Pendants
DIDELIS SANDĖLIS IŠPARDAVIMUI STEBINANČIAI ŽEMOM KAINOM
Compaktai, Perlai, odos dirbiniai paauksuoti džiuleriai ir daugybė kitokių daiktų ir daiktelių **Nužemintom Kainom.** Religijiniai daiktai, abrozdai ir stovylukės nužemintom kainom.
Ką Tik Jūs Pirksite, Stebėsitės Kainų Nuzeminimu.
ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel Virginia7-4499

Važiuokime į Philadelphijos DIDYJĮ LAISVĖS PIKNIKĄ
Rugpjūčio (August) 31 d., įvyks didysis philadelphiečių piknikas paramai dienraščio Laisvės. Iš Brooklyno eis busai į tą didžiąją iškilmę. Kurie norėsite važiuoti busais, tuojau užsiregistruokite Laisvės raštinėje.
KELIONĖ $3.00 Į ABI PUSI
CENTRAL BROOKLYN
Busas išeis 8:30 val. ryto, nuo Napoleono Leitos įstaigos, 56 Hudson Ave. Iš Williamsburgho busai išeis nuo Laisvės salės, 9-tą val. ryto.
Tasai piknikas įvyks sekmadienį, prieš Labor Day. Kaip matote, ant rytojaus po pikniko bus šventė, tai bus laiko atsilsėti, jei ir vėliau grįžtumėte iš pikniko.